

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZAJEDNICE OPŠTINA CRNE GORE
ZA 2025. GODINU**

januar 2025. godine

UVOD

Izveštaj o radu Zajednice opština Crne Gore (u daljem tekstu: Zajednica) za 2025. god. sačinjen je na osnovu člana 22 stav 1 alineja 4 Statuta Zajednice opština Crne Gore („Sl.list CG“, br. 08/17) kojim je propisano da ga usvaja Upravni odbor Zajednice.

Sadrži informacije o aktivnostima koje su preduzimali organi upravljanja, stalna, ad hoc radna tijela i Sekretarijat Zajednice radi unaprjeđenja i zaštite sistema lokalne samouprave i svih podсистema od značaja za opštine u oblasti uređenje prostora, poreza i finansiranja, morskog dobra, ravnomjernog regionalnog razvoja, socijalne i dječije zaštite, turizma, poljoprivrede, komunalne i ostalih oblasti iz lokalne nadležnosti, sa fokusom na decentralizaciju i stabilnost u finansiranju. Najveći izazov u realizaciji tih aktivnosti je zaštita zajedničkih, ali i pojedinačnih interesa opština ili grupa opština, koje treba prepoznati i adekvatno normirati a koji su često međusobno suprotstavljeni.

Osim aktivnosti po Programu rada Zajednice za 2025. god. i aktivnosti na pripremi i sprovođenju odluka Upravnog odbora, Izveštaj sadrži i niz aktivnosti kao odgovor na sve češću pojavu predlaganja neprogramiranih zakona od strane poslanika ili Vlade Crne Gore – bez učešća opština, javnih rasprava i valjanih analiza njihovog fiskalnog uticaja, sa veoma kratkim rokom za reagovanje, često i u satima i uz dodatne napore Sekretarijata Zajednice za pripremu amandmana i lobiranje za njihovo procesuiranje.

Programom rada za 2025. godinu previđeno je ukupno **108 aktivnosti**, od čega **normativnih 42, studijsko-analitičkih 9, u oblasti međunarodne saradnje 31, opštih akata, izvještaja i planova 8, dok je operativnih aktivnosti predviđeno 18**, u različitim oblastima koje su ove godine realizovane u procentu od 92 %. Osim njih, realizovano je **dodatno 62 aktivnosti**, što znači da je Zajednica sprovela **ukupno 161 aktivnosti**, odnosno za **49%** više u odnosu na planirane. To su:

- normativne aktivnosti (inicijative, izjašnjenja na zakonske propise i sačinjavanje tekstova zakona i podzakonskih propisa) - ukupno 69, od čega planiranih 44, a neplaniranih 25 (64% više u odnosu na planirane),
- studijsko analitičke aktivnosti (studije, strategije, strateški planovi, analize, programi, planovi, projektni zadaci i sl.) - ukupno 18 od čega 6 planiranih i 12 neplaniranih (više za 100%),
- opšti akti, programi i planovi Zajednice (pravilnici, programi, planovi i sl.) - ukupno 13 od čega 10 planiranih i 3 neplanirane

(više za 63%),

- međunarodna saradnja i EU integracije – ukupno 37 od čega planiranih i 22 neplaniranih 15 (više za 19%),
- operativne aktivnosti – ukupno 24, od čega 17 planiranih i 7 neplaniranih (više za 33%).

Pored navedenog, Sekretarijat Zajednice pripremio je 50 materijala i organizovao ukupno 6 sjednica Skupštine Zajednice, Upravnog i Nadzornog odbora, a pripremljeno je i 20 materijala i organizovano 7 sjednica odbora Zajednice kao i stalnih radnih tijela.

Nizom obuka koje su držali predavači sa iskustvom i dobrim poznavanjem sistema lokalne samouprave i podсистema u lokalnoj nadležnosti osnaženi su ljudski resursi opština. U istom cilju jačane su strukovne mreže koje je Zajednica osnovala još 2023. god. radi povezivanja službenika svih opština na istim poslovima koji u tom formatu razmjenjuju iskustva i ujednačavaju prakse, a što doprinosi njihovoj većoj pravnoj sigurnosti, a time i smanjenju troškova poslovanja. U 2025. god. dodatno se radilo na povećanju apsorpcionih kapaciteta opština za povlačenje EU i drugih fondova pa je, pored stručne pomoći u pripremi aplikacija, stavljena u funkciju opština i mreža spoljnih eksperata formirana 2024. god.

Istovremeno, Zajednica je nastojala da uspostavi tješnju saradnju i partnerstvo sa ministarstvima, Vladom i Skupštinom Crne Gore, finansijsku i funkcionalnu nezavisnost opština, kao i da ojača poziciju opština u dijelu međunarodne saradnje i procesu pristupanja EU. Sa veoma malim brojem zaposlenih, uspjela je da se profiliše kao pouzdan i stručan partner centralnim organima vlasti u stvaranju podsticajnog ambijenta za rad i funkcionisanje opština kad god je to bilo moguće. Istovremeno je nastojala da sa svojim članicama izgradi odnos uzajamne podrške i povjerenja i obezbjedi njihovo jedinstvo u zaštiti Ustavom zajemčenih prava na autonomiju i budžet, ali i da pruži snažnu podršku za njihovu pripremu za proces evropskih integracija i povlačenje bespovratnih sredstava iz EU i drugih fondova.

I PLANIRANI NORMATIVNI POSLOVI

1. Učešće u izradi Predloga zakona o lokalnoj samoupravi

Ministarstvo javne uprave obrazovalo je radnu grupu za izradu Nacrta još krajem 2023. god, u kojoj je participirao predstavnik Zajednice. Nacrt je stavljen na javnu raspravu u II kvartalu 2024. god, a na isti su se izjasnili Sekretarijat i matični odbor Zajednice. Nakon javne rasprave, ministarstvo je predstavniku Zajednice više puta dostavljalo izmijenjeni tekst Predloga na izjašnjenje. Usaglašeni zahtjevi opština po ovom pitanju su: propisivanje saglasnosti većine opština na nacrtu i predloge propisa i strateških akata i na procjenu njihovog uticaja (RIA) u roku od najmanje 15 dana; propisivanje obaveze Vlade da obrazuje stalno radno tijelo sastavljeno od eksperata iz svih oblasti u lokalnoj nadležnosti, predstavnika akademske zajednice i civilnog sektora, koje će posredovati u slučaju neusaglašenih stavova centralnih i lokalnih vlasti u vezi nacrta i predloga propisa i planova od uticaja na lokalnu samoupravu, te da se izvještaj radnog tijela razmatra na sjednici Vlade na kojoj će prisustvovati i predstavnik opština; da se na način i postupak osnivanja grada primjeni Zakon o teritorijalnoj organizaciji i da se objektiviziraju kriterijumi za sticanje tog statusa; da se briše odredba o nadležnosti ministarstva za utvrđivanje statusa grada kao neustavna; da se utvrdi nadležnost svih opština, a ne samo gradova, da vrše poslove planiranja prostora u skladu sa posebnim zakonom; da se nove decentralizovane nadležnosti (u oblasti zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo) vežu za mogućnosti opština i da se garantuje njihovo finansiranje; da se svi preneseni poslovi jasno definišu kao takvi da bi se primjenile odredbe o njihovom finansiranju od strane države; da se briše odredba da izvještaj o radu predsjednika opštine sadrži u sebi i izvještaje o radu javnih službi; da se briše kao neustavna odredba prema kojoj ministarstvo stavlja van snage opšte i pojedinačne akte koje donese skupština opštine na sjednici koja je zakazana i održana suprotno zakonu, jer nema taj pravni kapacitet; da se precizno propišu grupe krivičnih djela koja lokalnog funkcionera čine nedostojnim za vršenje javne funkcije; da se ograniči rok na koji lokalni funkcioneri mogu vršiti funkciju iz pritvora; da se briše odredba prema kojoj predsjednik opštine vrši upravni nadzor nad organima i službama lokalne uprave zbog sukoba nadležnosti sa glavnim administratorom i da se upravni nadzor zamjeni administrativnim; da se precizno regulišu mjesne zajednice, naročito u dijelu izbora organa; da se u prelaznim odredbama obezbjedi pravna sigurnost lokalnim funkcionerima i zaposlenima u upravi u tranzicionom periodu do sticanja statusa grada. Krajem decembra 2025. god. dostavljena je nova verzija Predloga u kome je usvojen veći broj navedenih zahtjeva i započete su konsultacije sa članicama Zajednice.

2. Učešće u izradi izmjena i dopuna Zakona o finansiranju lokalne samouprave

Ovaj zakon je u izvještajnog godini izmijenjen dva puta u dijelu koji reguliše Egalizacioni fond. Prvi put radi terminološkog usklađivanja sa Zakonom o igrama na sreću po pitanju naknada iz tog osnova kao jednog od izvora finansiranja fonda. Vlada je na Predlog izmjena ovog zakona podnijela amandmane kojim je tražila da se smanji procenat ustupljenih prihoda opštinama po osnovu koncesione naknade za korišćenje luka sa 50% na 20% i po osnovu koncesione naknade za korišćenje aerodroma i puteva sa 70% na 20%. Budući da bi ovakva rješenja umanjila prihode opština, naročito primorskih i opština Zeta i Tivat, opštine i Zajednica su se izjasnile protiv amandmana pa ih Vlada povukla. Predlog zakona o izmjeni zakona o finansiranju lokalne samouprave usvojen je u Skupštini CG 31. jula 2025. god.

Suštinsko unapređenje Egalizacionog fonda izvršeno je narednim izmjenama i dopunama ovog zakona, u čijoj izradi su učestvovali predstavnici opština i Zajednice od februara 2025. god. Predlogom je uveden dodatni kriterijum za korišćenje Egalizacionog fonda (ispod 10% učešća tekućih prihoda u ukupnim tekućim prihodima svih opština u godini koja prethodi godini u kojoj se vrši raspodjela sredstava Fonda za narednu godinu, isključujući prihode od Fonda) i ukinuta njihova akontativna isplata. Predlog je usvojen u Skupštini Crne Gore 11. decembra 2025. god.

Zajednica je u postupku njegove pripreme obnovila inicijativu iz marta 2023. god, kojom je tražila da se propiše obaveza države za naknadu prihoda opštinama koji se zakonom ili drugim propisom ukinu, umanje ili se uvećaju rashodi koja, međutim, nije prihvaćena.

3. Učešće u izradi izmjena i dopuna Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti

Ministarstvo finansija pristupilo je pripremi Nacrta ovog zakona još 2024. god, u konsultaciji sa Zajednicom koja je tražila da se kapitalni budžet opština prilagodi načinu na koji je koncipiran kapitalni budžet države - uz isključenje obaveze donošenja srednjoročnog budžeta. Navedeno je traženo zbog nepredvidivosti zakona kojima se umanjuju lokalni prihodi ili se uvećavaju rashodi, kao i nezakonite prakse prenošenja centralnih nadležnosti opštinama putem državnih strategija kojim se dodatno ugrožavaju lokalni budžeti. Takođe je traženo da se zakonski uspostavi poseban fond za finansiranje izrade i revizije tehničke dokumentacije opština, kao i da se propiše pravo njihovog učešća u postupku utvrđivanja liste prioriternih lokalnih kapitalnih projekata koji se finansiraju iz državnog budžeta. Krajem jula 2024. god. organizovan je sastanak predstavnika ministarstva i članova Odbora za finansiranje lokalne samouprave Zajednice, na kom je konstatovano da opštine nemaju kadrovskih i tehničkih

kapaciteta za programsko budžetiranje i da su im dovoljne informacije iz ekonomske klasifikacije budžeta. U odnosu na budžetski kalendar ukazali su da se na opštinske budžete primjenjuje Zakon o budžetu CG zbog čega se i donose krajem decembra. Na sastanku je dogovoreno da Ministarstvo pripremi Nacrt i dostavi ga opštinama i Zajednici na izjašnjenje, ali isti nije dostavljen do kraja izvještajnog perioda.

4. Inicijativa za donošenje Zakona o reprogramu poreskih potraživanja opština

Kako je Ministarstvo finansija 43. Vlade odbilo inicijative Zajednice iz 2023. god. da se izmjenom Zakona o reprogramu poreskog potraživanja i Zakona o otpisu kamata na dospelje poreske obaveze opštinama omogući reprogram poreskog duga prema državi i otpis kamata ravnopravno sa ostalim poreskim dužnicima, kao i pravo opština da svojim poreskim dužnicima odobre plaćanje dospjelih poreskih i neporeskih dugova na rate, Zajednica je krajem 2024. god. istu inicijativu dostavila Ministarstvu finansija 44. Vlade. Ponudila je i alternativno rješenje da se reprogram opština reguliše posebnim zakonom koji je ministarstvo prihvatilo i formiralo Radnu grupu u kojoj je učestvovao predstavnik Zajednice. Prihvaćen je predloženi rok reprograma od 10 godina, odnosno plaćanje na 120 mjesečnih rata i pravo na otpis kamata za sve opštine, uključujući i one koje su reprogramirale svoje obaveze po posebnim ugovorima sa ministarstvom iz 2015. god. Reprogram opštinskih privrednih društava i ustanova omogućen je pod uslovom da ti subjekti obavljaju djelatnost od javnog interesa, ne ugrožavaju tržište i nijesu konkurenti drugim pravnim subjektima, u skladu sa stavom Agencije za zaštitu konkurencije.

Vlada je utvrdila Predlog zakona o reprogramu poreskog potraživanja jedinice lokalne samouprave, fonda, javne ustanove i privrednog društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave 11. decembra 2025. god. a Skupština CG ga je usvojila 27. decembra 2025. god.

5. Praćenje Inicijative za izmjene i dopune Zakona o poreskoj administraciji

Zajednica je tokom 2024. godine više puta dostavljala inicijativu za dopune ovog zakona Ministarstvu finansija radi njegovog prilagođavanja specifičnostima opština, a posebno drugačijeg rješavanja troškova postupka koje, prema važećim propisima,

snosi poreski organ kada poreski obveznik uspije u sporu. Početkom februara 2025. god. ministarstvo je objavilo javni poziv zainteresovanoj javnosti da se uključi u postupak pripreme Nacrta i u septembru 2025. god. dostavilo Nacrt Zajednici na izjašnjenje. Prihvaćeno je 5 sugestija Zajednice i to: da poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza koji su prihod (a ne koje uvodi) opština vrši nadležni organ lokalne uprave - radi usaglašavanja sa Ustavom CG; da ovlašćeno službeno lice ima pravo da pregleda nepokretnost i utvrdi činjenice od značaja za oporezivanje; da se precizno regulišu slučajevi kada poreski organ može poreskom obvezniku postaviti poreskog zastupnika (koji je već regulisan u pojmovniku važećeg zakona ali nije razrađen); da se propiše način identifikacije lokalnog poreskog obveznika dodjelom broja AOP-a, da se utvrdi obaveza organa nadležnog za vođenje centralnog registra stanovništva da obavještava poreski organ o činjenicama od značaja za poresku obavezu roku od pet radnih dana od dana njihovog nastanka ili promjene. Pored prihvaćenih sugestija, Zajednica je tražila i da se propiše obaveza Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i Fonda PIO da sa poreskim organom razmjenjuju lične podatke o poreskim obveznicima koji se nalaze u bazama podataka tih subjekata. Takođe je ukazala na značaj predloženih odredbi o zastoju zastarelosti u slučaju kada se upravni spor pravosnažno okonča po isteku apsolutnog roka zastare kao i značaj instituta dopunske poreske prijave u slučaju izmjene činjenica na osnovu kojih je utvrđen porez za prethodnu godinu. Međutim, Ministarstvo je po ovom pitanju stava da bi to značilo prenormirenje. Naknadno je u Predlogu zakona isključena i odredba o poreskim zastupnicima sa obrazloženjem da, po mišljenju Sekretarijata za zakonodavstvo, nije u skladu sa poreskim sistemom Crne Gore. Vlada je 11. decembra 2025. god. utvrdila Predlog, a Skupština CG ga usvojila na sjednici od 27. decembra 2025. god.

6. Praćenje Inicijative za izmjene i dopune Zakona o porezu na nepokretnosti

Zajednica je još 2024. god. podnijela inicijativu Ministarstvu finansija za izmjene i dopune ovog zakona kojom je tražila da se izvrši usklađivanje sa Ustavom u dijelu uvođenja poreza zakonom (a ne lokalnim propisom), reguliše pitanje načina utvrđivanja tržišne vrijednosti nepokretnosti čija godina starosti ili poslednje rekonstrukcije nije upisana u katastar nepokretnosti, smanji donja granica raspona poreske stope sa 0,25% na 0,10% zbog razlika u tržišnoj vrijednosti nepokretnosti u južnom regionu, briše veća poreska stopa na naizgrađeno građevinsko zemljište u odnosu na izgrađeno kao protivustavna, preciznije urede poreska oslobođenja za objekte u izgradnji, propiše postupak utvrđivanja poreza kao skraćeni, obaveže poreski obveznik da podnese dopunsku poresku prijavu ukoliko se podaci na osnovu kojih se utvrđuje porez razlikuju od podataka iz prethodne godine, da se poreski obveznik obaveže da snosi troškove postupka ukoliko tu prijavu ne podnese, reguliše pitanje dostave poreskih rješenja strancima bez boravišta u Crnoj Gori utvrđivanjem obaveze da prilikom kupovine nepokretnosti ili

zaključivanja drugog pravnog posla kod notara sačine poresku prijavu i imenuju poreskog punomoćnika a da se notar obaveže da te akte dostavi poreskom organu, da se produži rok u kome se može voditi prekršajni postupak na tri godine radi sprečavanja zastare pokretanja tog postupka i sl.

U martu 2025. god. ministarstvo je formiralo Radnu grupu uz učešće predstavnika Zajednice i polovinom godine stavilo Predlog zakona u skupštinsku proceduru. U julu 2025. god. Zajednica je sačinila tri amandmana i obezbijedila njihovo potpisivanje od strane poslanika Ilira Čapunija, Nikole Camaja i Artana Cobija. Amandmanima je predloženo brisanje objekata u izgradnji kao predmeta oporezivanja radi usklađivanja sa novim Zakonom o izgradnji objekata kojim su oni uređeni drugačije (propisana je obaveza plaćanja godišnje naknade za svaku započetnu godinu prekoračenja roka od pet godina za završetak gradnje), predložena je zamjena drugih objekata sa inženjerskim objektima radi usklađivanja sa Ustavom CG i dopunjene vrste inženjerskih objekata koji su oslobođeni plaćanja poreza na nepokretnosti. Amandmanima drugih poslanika otklonjena je neustavnost odredbi da opština uvodi porez na nepokretnost i da se izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište oprezuje po različitoj stopi.

Predlog zakona sa uključenim amandmanima usvojen je od strane Skupštine CG 30. jula 2025. god. ali ga je Predsjednik CG već 01. avgusta 2025. god. vratio na ponovnu raspravu. Po drugi put je usvojen 13. oktobra 2025. god. Osim toga, na inicijativu Zajednice, usvojena je još jedna dopuna tog zakona od 12. decembra 2025. god. utvrđivanjem koeficijenta za obračun poreza na inženjerske objekte.

Zajednica je ovim povodom preduzimala i druge aktivnosti. Naime, iako je Ustavni sud CG u decembru 2024. god. donio rješenje o pokretanju postupka ocjene ustavnosti odredbi o većoj stopi oporezivanja neizgrađenog građevinskog zemljišta u odnosu na izgrađeno i o oporezivanju objekata u izgradnji i drugih objekata, po zahtjevu Zajednice za preispitivanje tog rješenja, vratio je predmet sudiji izvjestiocu 16. juna 2025. god. Međutim, samo dva dana nakon ponovnog usvajanja izmjena i dopuna od 13. oktobra 2025. god. (kojim su otklonjene sve povrede Ustava), Ustavni sud je donio odluku da su osporene odredbe suprotne Ustavu, s tim što je odložio njihovo objavljivanje u "Službenom listu CG" za 24. decembar 2025. god. da ne bi nastala pravna praznina. U konačnom je Ustavni sud na sjednici od 11. decembra, ipak donio odluku da osporene odredbe nijesu u suprotnosti sa Ustavom i obustavio postupak ocjene u skladu sa članom 65 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Tako su amandmanima i konačnom odlukom Ustavnog suda spriječeni ponovni odlivi iz lokalnih budžeta po osnovu troškova postupka po najavljenim predlozima advokata za izmjenu konačnih ili pravosnažnih poreskih rješenja koja su donijeta na osnovu neustavnih odredbi u smislu člana 67 Zakona o Ustavnom sudu CG.

7. Iniciranje dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti

Zajednica je upućivala navedenu inicijativu Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine tokom 2023. i 2024. god. zbog uticaja na postupak oporezivanja nepokretnosti, a u cilju smanjenja broja žalbi na poreska rješenja a time i troškova postupka. Istom je predloženo da određene promjene na nepokretnostima, koje zapisnički utvrdi poreski inspektor, po službenoj dužnosti sprovodi organ državne uprave nadležan za poslove državnog premjera i katastra, u roku od 30 dana od dana dostave zapisnika lokalnog inspektora. Na ovakav način se doprinosi tačnosti katastra nepokretnosti i usaglašavanju sa stvarnim stanjem na terenu. Po inicijativi nije bilo povratne informacije.

Vlada Crne Gore je 4. decembra 2025. god. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama ovog zakona radi njegovog usklađivanja sa Zakonom o legalizaciji objekata, bez javne rasprave, bez dostavljanja opštinama i Zajednici na izjašnjavanje i bez javno dostupnih informacija o njegovoj pripremi. Predlog nije obuhvatio sugestije Zajednice.

8. Iniciranje izmjena Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju

Zajednica je krajem 2024. godine dostavila Ministarstvu pravde inicijativu za izmjenu ovog zakona. Njome je predloženo prinudno izvršenje odluke u upravnom postupku koja glasi na ispunjavanje novčane obaveze - bez ograničenja u odnosu na predmet izvršenja (nekretnine, akcije i udjele u privrednom društvu). Time bi se omogućilo prinudno izvršenje upravnih rješenja iz novčanih sredstava izvršnog dužnika, što do sada nije bio slučaj. Takođe je predloženo da se rješenje ili odluka organa lokalne uprave u upravnom postupku jasno utvrdi kao izvršna isprava, što će omogućiti izvršenje rješenja o porezu na nepokretnosti fizičkih lica od strane izvršitelja. U odgovoru ministarstva navedeno je da se Nacrt nalazi kod Evropske komisije te da će sugestije Zajednice dostaviti Radnoj grupi. Do kraja 2025. god. nije bilo javno dostupnih informacija o ishodu inicijative.

9. Inicijativa za izmjene Zakona o porezu na promet nepokretnosti

Zajednica je, u tri regionalne konsultacije sa predstavnicima opština koji rade na poslovima utvrđivanja i naplate poreza na promet nepokretnosti, utvrdila potrebu izmjene važećeg zakona u dijelu poreske osnovice. Međutim, predstavnici opština se nijesu mogli usaglasiti o načinu izmjene zbog rizika od smanjenja prihoda po ovom osnovu, pa inicijativa nije podnijeta.

U vezi sa ovim zakonom, a na zahtjev predstavnika opština, Zajednica je tražila od Notarske komore da notarima uputi instrukcije o obavezi dopune ugovora o kupoprodaji nekretnina i sličnih pravnih poslova kontakt podacima ugovornih strana, obavezom sačinjavanja i dostavljanja poreske prijave prilikom njihovog zaključenja i obavezom dostavljanja zapisa o likvidaciji pravnog lica koje u poslovnim knjigama ima imovinu lokalnom poreskom organu radi utvrđivanja postojanja poreske obaveze. Pored toga, Zajednica je zatražila i mišljenje Ministarstva finansija da li službenici koji rade u opštinama i imaju licencu sudskog vještaka mogu vršiti procjenu tržišne vrijednosti nepokretnosti, ali u izvještajnom periodu nije bilo povratne informacije.

10. Praćenje postupka donošenja Zakona o izmjenama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru

Zajednica je tokom 2024. god. inicirala i učestvovala u pripremi ovog zakona u dijelu izjednačavanja koeficijenta predsjednika opštine/gradonačelnika sa koeficijentom ministra/poslanika i srazmjernog uvećanja koeficijenata ostalih lokalnih funkcionera i visoko rukovodnog kadra bez obzira na broj stanovnika opštine, a u skladu sa principom ujednačenosti zarada i radi otklanjanja povrede Ustava u odnosu na načelo ravnopravnosti i jednakosti pred Ustavom i zakonom. Ministarstvo finansija je u II kvartalu te godine prihvatilo predlog Zajednice za izjednačavanje koeficijenta predsjednika opštine/gradonačelnika sa koeficijentom ministra/poslanika propisanog važećim zakonom koji iznosi 22,48. Međutim, u Nacrtu je ministrima povećan je koeficijent ministra/poslanika na 29, a na lokalnom nivou zadržan važeći koeficijent tih državnih funkcionera, na što je Zajednica ukazala i tražila njegovo izjednačavanje. Po tom zahtjevu nije bilo povratne informacije. Nacrt je upućen Vladi CG ali je povučen zbog velikog broja zahtjeva za povećanje koeficijenata i nedostatka sredstava u Budžetu CG za ovu namjenu.

Programom rada Vlade za 2025. god. bile su predviđene izmjene ovog zakona ali do njih nije došlo.

Kako opštine nijesu direktne potrošačke jedinice budžeta Crne Gore, Zajednica je inicijativu obnovila i u II kvartalu 2025. god. Ni po ovom pitanju nije bilo povratne informacije i njen ishod je neizvjestan imajući u vidu preporuke MMF-a iz posljednje misije u CG za ograničenje rasta zarada u javnom sektoru.

U vezi sa ovim zakonom, Zajednica je početkom 2025. god. pružila stručnu podršku predsjedniku Opštine Plužine za sačinjavanje predloga za ocjenu ustavnosti odredbi koje uslovljavaju zarade na lokalnom nivou sa brojem stanovnika opštine sa aspekta načela ravnopravnosti i jednakosti građana pred Ustavom i zakonom o čemu taj sud nije odlučio do kraja 2025. god.

11. Učešće u izradi Zakona o lokalnim funkcionerima i lokalnim službenicima i namještenicima

Ministarstvo javne uprave je prilikom izrade Nacrta zakona o lokalnoj samoupravi iz 2024. god. usvojilo predlog Zajednice da se oblast službeničko namješteničkih odnosa na lokalnom nivou uredi posebnim zakonom u skladu sa ustavnim principom ujednačenosti pravnog poretka. U pripremi posebnog zakona, predstavnik Zajednice u radnoj grupi je, u konsultacijama sa opštinama, tražio uređivanje svih prava iz radnih odnosa lokalnih funkcionera, brisanje odredbi kojima se povređuje Evropska povelja o lokalnoj samoupravi u pogledu slobode uređivanja organizacije lokalne uprave i odredbi kojima se selektivno utvrđuju zvanja lokalnih službenika i namještenika te regulisanje ovih pitanja po uzoru na Zakon o lokalnoj samoupravi iz 2003. god. sa izmjenama zaključno sa 2016. god, zakonsko omogućavanje mjesne nadležnosti pojedinih lokalnih funkcionera i lokalnih službenika jedne opštine da vrše poslove na teritoriji druge opštine u skladu sa ZUP-om i međuopštinskim sporazumom, izmjenu statusa sekretara skupštine analogno statusu koji je imao do donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi iz 2018. god, vraćanje statusa lokalnog službenika menadžeru, odn. brisanje predloženog statusa lokalnog funkcionera, izjednačavanje zvanja, odn. statusa glavnog gradskog arhitekta i zastupnika imovinsko - pravnih interesa sa starješinom organa lokalne uprave radi privlačenja deficitarnih kadrova, uvođenje zvanja pomoćnika rukovodioca stručne službe bez ograničenja, uključujući i pomoćnika glavnog administratora, pomoćnika glavnog gradskog arhitekta i pomoćnika zaštitnika imovinsko pravnih interesa opštine, omogućavanje zapošljavanja komunalnih policajaca na određeno vrijeme bez saglasnosti resornog ministarstva, zadržavanje VII1 nivoa kvalifikacije obrazovanja kao uslova za zapošljavanje visoko rukovodnog kadra, smanjenje godina radnog iskustva kao uslova za glavnog administratora i sekretara skupštine i sl.

Tokom izvještajnog perioda Zajednica se više puta izjašnjavala na različite verzije ovog zakona od kojih je poslednja dostavljena krajem decembra 2025. god. Istu je razmatrao Sekretarijat Zajednice i Odbor za sistem lokalne samouprave Zajednice a upućena je i opštinama u cilju širih konsultacija.

12. Obnavljanje Inicijative za dopune Nacrta zakona o Vladi Crne Gore

U 2024. god. Zajednica je Ministarstvu javne uprave i Vladi Crne Gore podnijela navedenu inicijativu kojom je tražila da se reguliše saradnja Vlade sa lokalnim vlastima i Zajednicom opština u pripremi zakona i strategija koje ih se direktno tiču analogno uređenoj saradnji sa civilnim sektorom, DRI, Ombudsmanom i sl. Navedena inicijativa nije uvažena niti je dostavljena povratna

Informacija. Početkom 2025. god. Predlog ovog zakona poslat je na mišljenje Evropskoj komisiji i do kraja izvještajnog perioda nije bio stavljen u skupštinsku proceduru u kojoj će Zajednica, u konsultacijama sa svojim članicama, djelovati amandmanski.

13. Učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama

U decembru 2024. godine ministarstvo je obrazovalo radnu grupu, u kojoj je Zajednica imala svog predstavnika, radi pripreme ovog zakona. Predstavnik Zajednice zalagao se za svođenje mogućnosti organizovane zloupotrebe procesnih prava na minimum radi sprečavanja ogromnih odliva iz lokalnih budžeta i budžeta lokalnih privrednih društava, usaglašavanje roka za rješavanje o slobodnom pristupu informacijama sa ZUP-om (30 dana umjesto sadašnjih 15), propisivanje ograničenja u pogledu broja i vrste informacija koje se mogu tražiti jednim zahtjevom (iz nadležnosti istog organa), ograničenja starosti informacija koje su predmet zahtjeva za slobodni pristup u skladu sa listom kategorija registratorskog materijala sa rokovima čuvanja koja bi se objavljivala na web stranici organa, zaštitu poslovne tajne, isključivanje obaveze objavljivanja tih informacija na internet stranici organa vlasti i odgovornost podnosioca zahtjeva za štetu zbog njihovog neovlašćenog objelodanjivanja, drugačije rješavanje troškova postupka, propisivanje prekršaja i druge odredbe kojima se štiti javni interes i sankcioniše zloupotreba prava, što nije usvojeno.

Predlog zakona kojim je uređena ponovna upotreba informacija i mogućnost njihove prodaje od strane podnosioca zahtjeva i od strane javnopravnog organa razmatran je na sjednici matičnog odbora Skupštine CG i na konsultativnom saslušanju ministra javne uprave sredinom 2024. god. Predstavnik Zajednice je na sjednicama participirao i neposredno i sa pisanim izjašnjenjem, što je rezultiralo povlačenjem Predloga iz skupštinske procedure.

Sredinom 2025. god. ipak su usvojene izmjene i dopune ovog zakona kojim se uređuje ponovna upotreba informacija i njihovo objavljivanje u otvorenom formatu radi usklađivanja sa direktivama EU.

Novi Predlog stavljen je u skupštinsku proceduru u decembru 2025. god, uz veći broj amandmana poslanika, između ostalog i amandmana koji obavezuje podnosioca zahtjeva da snosi troškove postupka. Predlog nije prethodno dostavljen predstavniku Zajednice na izjašnjenje a usvojen je krajem decembra 2025. god.

14. Obnavljanje Inicijative za izmjene i dopune Zakona o radu

Kako prvobitna inicijativa Zajednice iz februara 2024. god. nije prihvaćena, a odnosila se na precizno utvrđivanje nadležnosti za zaključivanje granskog kolektivnog ugovora za privredna društva i ustanova čiji je osnivač opština te drugačije regulisanje neposredne primjene svih kolektivnih ugovora kada je u pitanju lokalna samouprava, kao i eliminisanje selektivnog utvrđivanja prava na mirovanje radnog odnosa izabranih i imenovanih lica u lokalnoj samoupravi i upravi, polovinom 2025. god. inicijativa je ponovo upućena resornom ministarstvu. Na sastanku sa ministarkom postignut je dogovor da se u pregovore sa socijalnim partnerima uključe i predstavnici Zajednice ali do kraja izvještajnog perioda nije došlo do njegove realizacije.

15. Praćenje postupka usvajanja Predloga zakona o uređenju prostora

Zajednica je prethodnih godina inicijativama i učešćem u radnim grupama resornog ministarstva 42. i 43. Vlade tražila vraćanje nadležnosti za planiranje prostora koju su opštine imale do 2017. god, kako bi se stvorili uslovi za njihov razvoj. Učestvovala je i u izradi Predloga zakona o uređenju prostora preko svog predstavnika u radnoj grupi koju je obrazovalo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine 44. Vlade. Zakon kojim je opštinama vraćena nadležnost za planiranje prostora usvojen je 28. februara 2025. god. i time je otpočeo proces decentralizacije u Crnoj Gori. Usvojeni su i ostali zahtjevi Zajednice i to: utvrđena je mogućnost osnivanja agencija za izradu lokalnih planova za jednu ili više opština po osnovu sporazuma o međupštinskoj saradnji, propisano ovlašćenje za utvrđivanje lokalnih objekata od opšteg interesa, što će ubrzati proceduru povlačenja sredstava iz EU i drugih fondova, donošenje Programa uređenja prostora na period od jedne godine te utvrđivanje nadležnosti opština za propisivanje načina i roka plaćanja naknade za komunalno opremanje, uz prethodnu saglasnost Vlade.

16. Praćenje postupka usvajanja Predloga zakona o izgradnji objekata

Zajednica je učestvovala u izradi ovog zakona preko svog predstavnika u radnoj grupi koju je obrazovalo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine. Usvojen je 28. februara 2025. god, a prihvaćeni su predlozi Zajednice u odnosu na: institut građevinske dozvole za sve vrste objekata i vraćanje lokalne nadležnosti za njihovo izdavanje do određene površine (3000m²), izuzev za državne objekte od opšteg interesa, hotele i turistička naselja sa četiri ili pet zvjezdica; utvrđivanje

nadležnosti opština za inspekcijski nadzor nad privremenim i pomoćnim objektima (komunalni inspektor), objektima za koje je predviđena lokalna nadležnost za izdavanje građevinske dozvole (građevinski inspektor), kao i nadležnosti opštine da, uz mišljenje lokalne turističke organizacije, donese odluku kojom se zabranjuje izvođenje radova u određenom vremenskom periodu.

Polovinom 2025. god. Zajednica je, na zahtjev svojih članica, podnijela inicijativu resornom ministarstvu za njegovu izmjenu produženjem roka za obrazovanje građevinske inspekcije, koju do 31. decembra 2025. god. nijesu uspjele da oforme zbog deficita kadra sa traženim kvalifikacijama na tržištu rada i destimulativne politike zarada. Predlog izmjena i dopuna ovog zakona, kojim su uređeni poslovi i rad stranih pravnih lica i uslovi za dobijanje licenci u oblasti izgradnje, stavljen je u skupštinsku proceduru u julu 2025. god, bez uključenih predloga Zajednice. Stoga je Zajednica uputila amandman Skupštini CG, koji je usvojen, a kojim je produžen rok osnivanja lokalnog inspekcijskog organa.

Zakon je donijet u avgustu 2025. god, a prema istom će kontrolu građevinskih dozvola vršiti komunalni inspektor, a ostale poslove u vezi inspekcijskog nadzora, do uspostavljanja opštinskih građevinskih inspekcija, vršiti Ministarstvo.

Krajem decembra 2025. god, na inicijativu Zajednice i u konsultaciji sa opštinama, ovaj zakon je ponovo izmijenjen na način što su dopunjeni uslovi za građevinskog inspektora (pored građevinske struke, dodata je pravna i ekonomska) a rok za obrazovanje lokalne građevinske inspekcije produžen do njenog obrazovanja.

Tokom 2025. god, a na inicijativu Zajednice, održano je pet radnih sastanaka predstavnika resornog ministarstva sa predstavnicima lokalnih samouprava u cilju efikasnije primjene ovog zakona.

17. Praćenje postupka usvajanja Predloga zakona o legalizaciji objekata

Zajednica je učestvovala u izradi ovog zakona preko svog predstavnika u radnoj grupi koju je obrazovalo Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine. Usvojen je 30. jula 2025. god. Zajednica je predložila da prihod od naknade za urbanu sanaciju u cjelosti pripadne opštinama. Ovaj predlog je djelimično prihvaćen, tako da opštine sjevernog regiona ostvaruju 100% prihoda, dok ostale opštine ostvaruju 80%, uz 20% koji se uplaćuje u državni budžet. Na inicijativu Zajednice, povećana je maksimalna površina objekata koji se mogu legalizovati sa 200 m² na 500 m², bez obzira na plansku dokumentaciju. Takođe je podijeljena nadležnost, pa lokalne samouprave legalizuju objekte do 500 m², dok veće objekte legalizuje državna uprava.

Zadržane su povlastice za socijalno ugrožene kategorije, uključujući značajno umanjenje naknade, kao i olakšice za objekte osnovnog stanovanja. Takođe, naš zahtjev da se obuhvati veći broj objekata i izvrši novi „presjek stanja“ je prihvaćen, tako da je u julu 2025. godine urađen novi presjek i izrada novog orto-foto snimka, što je i zakonom definisano. Amandmanima upućenim Skupštini CG Zajednica je, između ostalog, tražila i brisanje opštinskih komisija za provjeru stanja na terenu i geodetskih elaborata za objekte u postupku legalizacije, kao i komisija za popis bespravnih objekata, ali ovi predlozi nijesu prihvaćeni. Ipak, rok za rad komisija za popis bespravnih objekata produžen je sa šest mjeseci na godinu dana. Predložili smo i brisanje uslova u pogledu minimalne udaljenosti između susjednih parcela (1 m za objekte do 200 m² i 2 m za objekte do 500 m²), kao i brisanje obaveze pribavljanja saglasnosti u slučaju manje udaljenosti – što je Zajednica opština ponovo tražila i posebnom Inicijativom za izmjene i dopune zakona od 10. decembra 2025. god. Inicijativa je obuhvatila i produženje roka za upis objekata u katastar sa šest na 18 mjeseci od dana stupanja zakona na snagu, produženje rokova za formiranje i rad komisije za popis bespravnih objekata, kao i ukidanje obaveze izlaska komisije na teren i provjere stanja za objekte koji su već u postupku legalizacije. Tokom 2025. god, na inicijativu Zajednice opština, održano je pet radnih sastanaka predstavnika resornog ministarstva sa predstavnicima lokalnih samouprava, u cilju efikasnije primjene Zakona o legalizaciji bespravnih objekata i usaglašavanja navedenih izmjena, koje su značajnim dijelom proistekle iz inicijativa Zajednice, koje su i usvojene.

18. Praćenje Inicijative za donošenje Uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma jedinicama lokalne samouprave

Uredba za 2025. god. je usvojena sa rokom važenja do isteka te godine. U oktobaru 2025. god, po zahtjevu Zajednice, opštine su dale saglasnost da se važenje Uredbe produži do 31. decembra 2026. god. jer ministarstvo nije sačinilo geo-portal u skladu sa novim Zakonom o izgradnji objekata koji će omogućiti direktno preuzimanje UT uslova.

Važenje Uredbe je u decembru 2025. god. produženo do isteka naredne godine, te će opštine izdavati UT uslove do stvaranja uslova za njihovo elektronsko preuzimanja sa sajta ministarstva.

19. Praćenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj imovini

Zakon je izmijenjen i usvojen u martu 2025.god. bez konsultacija sa opštinama i Zajednicom a radi rješavanja imovinskih pitanja vezanih za obnovljive izvore energije. Zajednica je u julu 2025. god. podnijela Inicijativu Ministarstvu prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine kojom je predložila omogućavanje opštinama da samostalno raspolazu nepokretnostima do 300

m² u slučajevima za koje je propisana neposredna pogodba (eksproprijacija, dokompletiranje parcele, legalizacija i sl.), izdaju imovinu neposrednom pogodbom kada je zakup vezan za imovinu ili djelatnost zakupca ili se ugovor produžava postojećem zakupcu koji je uredno izvršavao obaveze u cilju veće pravne sigurnosti zakupaca kao i da se izvrše određena usklađivanja sa Zakonom o planiranju prostora.

Izmjenama ovog zakona ministarstvo je pristupilo u decembru 2025. god. radi usaglašavanja sa Zakonom o legalizaciji bespravni objekata, o čemu nije bila obaviještena Zajednica, niti je Predlog zakona o izmjenama i dopunama ovog zakona uvažio rješenja iz inicijative. Na ponovljeni dopis resornom ministarstvu nije dostavljen nikakav odgovor a zakon je usvojen u Skupštini Crne Gore 27. decembra 2025. god.

20. Praćenje Inicijative za izmjene i dopune Zakona o morskom dobru

Na zahtjev predsjednika šest opština primorskog regiona radna grupa Zajednice je tokom 2024. god. pripremila inicijativu za decentralizaciju upravljanja morskim dobrom sa tekstom Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskom dobru. Njime se opštinama primorskog regiona omogućava suštinsko učešće u upravljanju morskim dobrom i obezbjeđuju prihodi od naknade za njegovo korišćenje u procentu od 90%, kao i transformacija JP Morsko dobro u Agenciju koja bi se bavila integrisanim upravljanjem morskim dobrom. Grupa poslanika je inicijativu stavila u skupštinsku proceduru u prvom kvartalu 2024. god. ali zakon do isteka izvještajnog perioda nije bio usvojen.

Dodatno, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je tokom 2025. god. raspisalo javni poziv za učešće zainteresovane javnosti u izradu Nacrta zakona o morskom dobru po kojem je Zajednica dostavila istu Inicijativu. Do kraja 2025. god. Nacrt nije dostavljen na izjašnjenje.

20.1. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o lukama

Inicijativa za decentralizaciju upravljanja morskim dobrom je obuhvatala i tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lukama kojim se opštinama primorskog regiona omogućava upravljanje lukama od lokalnog značaja i obezbjeđuju prihodi od koncesionih naknada iz tog osnova. Na osnovu Inicijative, grupa poslanika je 24. marta 2025. god. stavila Predlog u skupštinsku proceduru ali se do kraja 2025. god. o njemu nije odlučivalo.

Paralelno sa tim, Zajednica je uzela učešće u javnoj raspravi koju je u septembru 2025. god. pokrenulo Ministarstvo saobraćaja povodom Nacrta novog zakona o lukama sa zahtjevom da se opštinama primorskog regiona povjeri upravljanje lukama od

lokalnog značaja u skladu sa zahtjevima za decentralizaciju upravljanja morskim dobrom. Stav Ministarstva po tom pitanju je da će postupiti u skladu sa stavom Vlade Crne Gore.

U decembru 2025. god. grupa poslanika je stavila Predlog zakona o lukama u skupštinsku proceduru, bez prihvaćenih predloga Zajednice u vezi upravljanja lukama od lokalnog značaja. Zajednica je dostavila Skupštini CG inicijativu sa tekstom izmjena i dopuna i obavijestila predsjednike opština južnog regiona. Skupština je 31. decembra 2025. god. usvojila Zakon o lukama, u kojem nije prihvaćena Inicijativa Zajednice.

20.2. Učešće u izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izgradnji objekata

Inicijativa za decentralizaciju u oblasti upravljanja morskim dobrom je obuhvatila i tekst Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izgradnji objekata kojim se opštinama primorskog regiona utvrđuje nadležnost za donošenje integralnog programa privremenih objekata na svojoj teritoriji uključujući i obuhvat morskog dobra. Na osnovu Inicijative, grupa poslanika je 24. marta.2025. god. stavila Predlog u proceduru.

21. Učešće u izradi Zakona o upravljanju i održavanju stambenih zgrada

Tokom marta mjeseca 2025. god. Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je objavilo javni poziv za dostavljanje sugestija za izradu ovog zakona. Na poziv Zajednice sugestije su dostavile opštine Nikšić, Pljevlja, Ulcinj, Tivat i Glavni grad koje se odnose na: rješavanje sukoba nadležnosti između centralnih i lokalnih inspekcijskih organa u ovoj oblasti, precizno razgraničenje dijela instalacija čije je održavanje zajednička obaveza stambene zgrade, odnosno obaveza etažnog vlasnika (samim tim i odgovornost za eventualnu štetu na posebnim i zajedničkim djelovima), propisivanje načina i uslova imenovanja privremenog upravnika stambene zgrade, utvrđivanje liste profesionalnih upravnika koji će se angažovati u slučaju kada se na javni poziv za privremenog upravnika ne prijavi niko, definisanje načina naplate naknade za održavanje stambenih zgrada od strane nerezidenata bez boravišta u Crnoj Gori i regulisanje načina i postupka ulaska inspektora u objekat kada vlasnik ne živi u njemu ili se ne može izvršiti dostava akata iz bilo kog razloga.

Ministarstvo je formiralo radnu grupu za pripremu ovog zakona u kojoj Zajednica ima svog predstavnika. U izvještajnoj godini nije bilo aktivnosti po ovom pitanju.

22. Inicijativa za izmjene Zakona o obligacionim odnosima

Zajednica je krajem 2025. god. obnovila inicijativu Ministarstvu pravde za izmjenu ovog zakona, kojom je tražila izmjenu nadležnosti organa lokalne uprave da rješava u postupku bespravnog useljenja u posebne ili zajedničke djelove stambene zgrade, budući da je to pitanje u nadležnosti Osnovnog suda. Do kraja izvještajnog perioda nije dostavljena povratna informacija.

23. Učešće u izradi Predloga zakona o komunalnim djelatnostima

Nakon inicijative Zajednice za izmjene i dopune ovog zakona, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u oktobru 2024. god. formiralo radnu grupu za njegovu pripremu, u koju je bio uključen i predstavnik Zajednice, Udruženja komunalnih preduzeća Crne Gore i Udruženja vodovoda Crne Gore. Rad na nacrtu trajao je tokom 2025. god. Na zahtjev predstavnika Zajednice, a u konsultacijama sa opštinama, usvojena su sledeća rješenja: uređeno je upravljanje grobljima i sahranjivanje; precizirana su ovlašćenja kontrolora naplate parking karti, regulisana dnevna parking karta i upotreba „kandži“ za blokiranje vozila koja ne poštuju pravila parkiranja; dato je ovlašćenje opštini za propisivanje koeficijenta za utvrđivanje naknade za upravljanje komunalnim otpadom čime je otklonjena pravna praznina usled Odluke Ustavnog suda od oktobra 2022. god. u vezi utvrđivanja koeficijenata za preračunavanje navedene naknade prema površini objekta; uvedena je dimničarska usluga u cilju zaštite objekata od požara; uključene su mjere za unapređenje poslovanja, uključujući i fond za ublažavanje posledica tržišnih poremećaja i nepogoda, u opravdane troškove obavljanja komunalne djelatnosti; propisana je zabrana parkiranja vozila namijenjenih za prodaju i iznajmljivanje na javnim površinama bez odobrenja organa lokalne uprave; omogućeno isticanje reklama na komunalnim objektima, čime se obezbjeđuje dodatni izvori prihoda komunalnih preduzeća; regulisana je međuopštinska saradnja u slučaju obustave pružanja komunalne usluge.

Nacrtom je uveden regulator za komunalnu djelatnost upravljanja otpadom, na šta se Zajednica u decembru 2025. god. izjasnila negativno zbog iskustva sa regulatorom u oblasti vodnih usluga, ukazujući da je potrebno unaprijediti zakonski okvir u toj oblasti pa nakon ostvarenih rezultata, primijeniti isto rješenje u oblasti upravljanja otpadom.

Javno vodosnabdijevanje i upravljanje komunalnim otpadnim vodama biće uređeno posebnim zakonom.

Javna rasprava na Nacrt zakona je održana u periodu 4. decembar 2025. - 4. januar 2026. god. Zajednica će nastaviti učešće u radnoj grupi i nastajaće da se prihvate stavovi lokalnih samouprava iznijeti u toku javne rasprave.

24. Praćenje Inicijative za izmjene i dopune Zakona o komunalnoj policiji

Upravni odbor Zajednice je u novembru 2023. god. pokrenuo Inicijativu za izmjene i dopune Zakona o komunalnoj policiji kojom je tražio brisanje ograničenja u pogledu broja komunalnih policajaca u zavisnosti od broja stanovnika opštine kako bi se prilagodio potrebama turistički orijentisanih opština. U 2024. god. Zajednica je tu inicijativu dopunila mogućnošću uslovnog zapošljavanja komunalnih policajaca bez položenog stručnog ispita uz obavezu njegovog polaganja u roku od jedne godine. Nakon više urgencija tokom 2024. i 2025. god, u septembru 2025. god. Ministarstvo javne uprave obavijestilo je Zajednicu da će ovaj zakon kandidovati za Program rada Vlade za 2026. god, a kao prelazno rješenje ponudili su da Predlogom zakon o lokalnim funkcionerima i lokalnim službenicima i namještenicima omoguće zapošljavanje komunalnih policajaca na određeno vrijeme tokom turističke sezone.

25. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o zaštiti i spašavanju

U decembru 2024. god. Zajednica je obavila konsultacije sa opštinama o njihovim potrebama u oblasti zaštite i spašavanja, radi koncipiranja inicijative. Određene opštine tražile su donošenje posebnih zakona u ovoj oblasti sa drugačijim konceptom sistema zaštite i spašavanja, a druge su predlagale međusobno suprostavljena rješenja. Tokom 2025. god. Zajednica je formirala radnu grupu sastavljenu od komandira Službi zaštite i spašavanja iz tri opštine, i to: Danilovgrad, Nikšić i Herceg Novi, koja je zauzela stav o potrebi donošenja posebnog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu sa naglaskom na profesionalizaciji državnih organa koji upravljaju sistemom zaštite od požara, kao i uspostavljanju sistema obuke, cjeloživotnog učenja i licenciranja za sticanje zvanja profesionalnog vatrogasca.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je u septembru 2025. god. pokrenulo postupak formiranja radne grupe za izradu Zakona o zaštiti od požara. Na zahtjev Zajednice, u radnu grupu je uključen njen predstavnik. Zbog intenzivnih normativnih aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova iz djelokruga obaveza u procesu pristupanja Evropskoj uniji, radna grupa za izradu Zakona o zaštiti od požara se nije sastajala tokom 2025. god. Očekuje se inteziviranje njenog rada početkom 2026. god. Zajednica će nastajati da zahtjevi službi zaštite i spašavanja budu integrisani u tekst zakona.

26. Inicijativa za izmjene Pravilnika o bližim uslovima koje mora da ispunjava privredno društvo ili preduzetnik za obavljanje poslova premještanja vozila i načinu premještanja i čuvanja vozila

Zajednica je još 2024. god. podnijela inicijativu Ministarstvu unutrašnjih poslova za izmjenu navedenog pravilnika po zahtjevu Opštine Nikšić, Glavnog grada i Opštine Herceg Novi. Međutim, budući da je ta izmjena uslovljena prethodnom izmenom Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima u smislu omogućavanja opštinama da prilagode nadležnost za vršenje povjerenih poslova premještanja nepropisno parkiranih vozila svojoj organizaciji uprave (komunalna policija ili komunalna inspekcija), dalje aktivnosti na pravilniku se nisu preduzimale. Ministarstvo unutrašnjih poslova je u aprilu-maju 2025. god. sprovelo javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, ali još uvijek nije uputilo tekst zakona Vladi CG na utvrđivanje Predloga. Zajednica opština će pratiti aktivnosti po ovom pitanju, i po potrebi, amandmandski djelovati.

27. Učešće u pripremi Predloga zakona o zaštiti dobrobiti životinja

Iako je izrada ovog zakona bila predviđena Programom rada Vlade CG za 2025. god, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede tome nije pristupilo. S obzirom da se ovim zakonom uređuje jedna od komunalnih djelatnosti, održavanje skloništa za napuštene kućne ljubimce, Zajednica je tokom 2025. god. obavila dva sastanka sa predstavnicima Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, koja je zadužena da u ime Ministarstva, pripremi predlog novog zakona. Na sastancima je usaglašeno da će Uprava uključiti predstavnika Zajednice u izradu novog zakona.

28. Učešće u izradi izmjena i dopuna Zakona o turizmu i ugostiteljstvu

Predlogom ovog zakona, koji je utvrđen početkom 2023. god, bio je djelimično uređen zdravstveni i eko turizam i djelimično decentralizovane nadležnosti u korist lokalne samouprave, ali nije odgovorio potrebi eliminisanja nelojalne konkurencije. Takođe, propisivanjem obaveze turističkih agencija da na ime jemstva polože bankarsku garanciju onemogućen je njihov rad jer je većina agencija ne može obezbijediti. Stoga je resorno ministarstvo 44. Vlade povuklo predlog iz procedure i najavilo njegovu ponovnu izradu uz uvažavanje predloga opština, uključujući i dodatne predloge za zakonsko definisanje zdravstvenog i banjskog turizma. Zajednica će tražiti učešće u radnoj grupi.

Tokom 2025. godine, nakon povlačenja prethodnog Predloga zakona o turizmu i ugostiteljstvu iz procedure, Ministarstvo turizma je započelo izradu navedenog Nacrta uz učešće predstavnika Zajednice, a uz konsultacije sa opštinama i lokalnim

turističkim organizacijama. Zahtjevi opština bili su usmjereni na veću decentralizaciju nadležnosti u ovoj oblasti, regulisanje obavljanja turističkih i ugostiteljskih djelatnosti u zaštićenim područjima od posebnog značaja a po zahtjevu Opštine Kotor, regulisanje ruralnog, banjskog i zdravstvenog turizma kao i unapređenje pojedinih administrativnih procedura.

U Nacrtu je prihvaćen predlog za regulisanje obavljanja ove djelatnosti u zaštićenim područjima davanjem ovlašćenja Ministarstvu da bliže propiše uslove. Do kraja 2025. god. postupak izrade zakona nije okončan.

29. Učešće u izradi Zakona o izmjenama Zakona o turističkim organizacijama

Ministarstvo turizma pristupilo je izradi ovog zakona još 2024. god. uz participaciju predstavnika Zajednice. Na javni poziv zainteresovanoj javnosti da se uključi u pripremu ovog zakona iz februara 2025. god, a nakon konsultacija sa opštinama, Zajednica je dostavila sugestije koje se odnose na: proširivanje obveznika plaćanja članskog doprinosa, preispitivanje načina obračuna i visine članskog doprinosa i izletničke takse, raspodjelu sredstava po tom osnovu i dr.

U izvještajnom periodu nije objavljen Izvještaj sa javne rasprave niti je bilo povratne informacije u odnosu na dostavljene sugestije.

30. Učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi

Zajednica je, na zahtjev Ministarstva turizma, još u 2024. godini imenovala svog predstavnika u radnoj grupi za pripremu navedenog zakona koja se zalagala za uvećanje boravišne takse za 50%, te utvrđivanje procenta koji pripada budžetima jedinice lokalne samouprave.

Početakom 2025. god. objavljen je javni poziv zainteresovanoj javnosti da se uključi u pripremu po kome je Zajednica, uz konsultacije sa opštinama, dostavila sugestije za proširivanje opsega obveznika plaćanja takse, njenu visinu, način plaćanja, raspodjelu sredstava i dr.

U izvještajnom periodu nije objavljen Izvještaj sa javne rasprave niti je bilo povratne informacije u odnosu na te sugestije.

31. Praćenje inicijative za dopune Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju

Zajednica opština je u septembru 2024. god. tražila Ministarstvu saobraćaja uključivanje u radnu grupu za pripremu ovog zakona u cilju rješavanja problema dnevne mobilnosti stanovništva susjednih opština regulisanjem gradskog i prigradskog javnog prevoza putnika. U junu 2025. god. Skupšni je podnesen Predlog ovog zakona od strane poslanika Dragovića, kojim je to pitanje bilo parcijalno regulisano samo za gradski javni prevoz između Podgorice i Danilovgrada. Zajednica je ovom poslaniku ponudila dopunu teksta Predloga proširivanjem te mogućnosti na sve susjedne opštine u Crnoj Gori i regulisanjem pitanja licenci, autobuskih stajališta, inspeksijskog nadzora i sl. Nakon toga, poslanik je povukao Predlog iz skupštinske procedure. U III kvartalu 2025. god. Zajednica je ministarstvu uputila inicijativu za dopune zakona sa tekstom izmjena i dopuna, nakon čega je započela procedura njegovih izmjena uz uključivanje predstavnika Zajednice. Javna rasprava o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona sprovedena je u avgustu i početkom septembra 2025. god. Na osnovu analize izvještaja sa javne rasprave, utvrđeno je da su predložena rješenja Zajednice djelimično prihvaćena na način da se, uz saglasnost ministarstva, mogu produžiti linije gradskog i prigradskog javnog saobraćaja na teritoriju susjedne opštine pod uslovom da na tom području nije organizovan međugradski prevoz.

Nacrt zakona se nalazi u fazi usaglašavanja sa Evropskom komisijom.

32. Izjašnjavanje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u avgustu 2025. god. dostavilo Zajednici ovaj Nacrt na izjašnjavanje. Nakon konsultacija sa članicama ključni zahtjevi Zajednice odnosili su se na omogućavanje zajedničkog upravljanja lokalnim zaštićenim područjima na teritoriji više opština po principu međuopštinske saradnje. Time se prevazilaze nedostaci prethodnog rješenja, prema kome je takva područja proglašavala Vlada, a aktom o proglašavanju obavezivala opštine da preuzmu njihovo upravljanje. Načelna sugestija u pogledu upravljanja parkom prirode koji se prostire na teritoriji više opština po principu međuopštinske saradnje nije prihvaćena, već je napravljena njihova podjela na park prirode od lokalnog značaja (prostire se na teritoriji jedne opštine koja ga proglašava i njime upravlja) i park prirode od nacionalnog značaja (prostire se na teritoriji više opština, proglašava ga Vlada na predlog tih opština a upravljača određuju zajednički). Od ostalih 11 sugestija prihvaćene su četiri. Do kraja 2025. god. Predlog nije usvojen.

33. Učešće u izradi Nacrta zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena

Zajednica je, preko svog predstavnika i izjašnjenjem na javnoj raspravi od marta 2024. god, učestvovala u izradi Nacrta kojim se vrši usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom EU u oblasti klimatskih promjena, ispunjavaju obaveze iz mape puta za dekarbonizaciju u okviru Energetske zajednice, kao i otklanjaju nedostaci u sprovođenju važećeg Zakona. Predlozi Zajednice su prihvaćeni. Zakon je usvojen 11. decembra 2025. god. Njime je predviđena izrada Strategije prilagođavanja na klimatske promjene koju donosi Vlada CG na period od 10. godina u koju se moraju uključiti predstavnici opština.

34. Inicijativa za izmjene i dopune Zakona o prekršajima

Nakon bezuspješnog iniciranja izmjena i dopuna ovog zakona od strane Zajednice tokom 2024. god, Ministarstvo pravde je u februaru 2025. god. sačinilo njegov Nacrt i objavilo javnu raspravu. Zajednica je u izjašnjenju tražila da se minimalni iznosi novčanih kazni koje se propisuju opštinskim odlukama povećaju za fizička lica sa 10,00€ i 20,00€ na 30,00€ i 50,00€, a za pravna lica sa 150,00€ i 200,00€ na 200,00€ i 250,00€, kao i da se u oblasti zaštite životne sredine propiše dvostruki iznos kazne budući da važeći iznosi obesmišljavaju napore inspeksijskih službi i službi komunalne policije. Ministarstvo nije prihvatilo predloge Zajednice. Predlog je utvrđen, ali do kraja 2025. god. nije bio usvojen.

35. Učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju

U pripremu ovog zakona bio je uključen predstavnik Zajednice još od 2024. god. Predlozi Zajednice usklađeni su sa uslovima i kriterijumima IPARD II i IPARD III, a pored toga predloženo je utvrđivanje pravnog osnova za registraciju lokalnih akcionih grupa (LAG-ova) i njihovo detaljnije uređivanje sa ciljem unapređenja kvaliteta života na ruralnim područjima, a u realizaciji Mjere 5 – Implementacija lokalnih razvojnih strategija - tzv. LIDER pristup. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede prihvatilo je navedene predloge.

Predlog se do kraja 2025. god. nalazio u završnoj fazi izrade ali nije bio stavljen u skupštinsku proceduru.

36. Učešće u izradi Predloga podzakonskog akta kojim će se regulisati oblik, bliža sadržina i način vođenja Registra Lokalnih akcionih grupa (LAG)

Navedeni propis je od značaja za opštine jer stvara uslove za učešće u IPARD III programu, Mjera 5 – Implementacija lokalnih razvojnih strategija tzv. LIDER pristup pristup i za obrazovanje lokalnih akcionih grupa (LAG). Zajednica je stoga Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede još 2023. god. dostavila predloge koji se odnose na uvođenje pojma i pravnog statusa lokalnih akcionih grupa, sadržinu i funkcionalnost registra, uslove osnivanja, način organizovanja i odlučivanja, kao i tehničku organizaciju i način vođenja registra. U 2025. god. ministarstvo je potvrdilo da su predlozi zajednice uvaženi ali da je donošenje ovog propisa uslovljeno prethodnim stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

37. Praćenje Inicijative za dopune Zakona o parničnom postupku

Zajednica je tokom 2024. god. podnijela Ministarstvu pravde inicijativu kojom je tražila pravo opština na naknadu troškova postupka u kome učestvuje zastupnik imovinsko-pravnih interesa, a koji će predstavljati prihod lokalnog budžeta, analogno istom pravu koje je članom 152b ovog zakona propisano za državu. Ministarstvo je, bez konsultacija sa Zajednicom, u decembru 2025. god. utvrdilo Predlog ovog zakona i stavilo ga u skupštinsku proceduru. Zajednica je pripremila tekst amandmana i dostavila ga Skupštini CG. Do kraja izvještajnog perioda zakon nije usvojen.

38. Učešće u izradi Predloga Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti

Ministarstvo socijalnog stranja, brige o porodici i demografije pripremio je Nacrt ovog zakona uz učešće predstavnika Zajednice u junu 2025. god. i dostavilo ga Zajednici na izjašnjenje. U proces konsultacija sa Zajednicom uključili su se Glavni grad, Prijestonica Cetinje i opštine Mojkovac, Tuzi, Tivat, Pljevlja, Herceg Novi i Žabljak sa izjašnjenjem da ne prihvataju finansiranje novih usluga podrške za život u zajednici (dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, savjetodavne usluge), odnosno zahtijevaju da ih finansira država, a da opštine po mogućnosti obezbijede stambene jedinice za usluge stanovanja uz podršku. Takođe je predloženo proširenje prava za mlade iz sistema zaštite do 26. godine života i veća finansijska podrška, povećanje lične invalidnine sa 60% na 80% osnovice; jasnija pravila po kojima funkcionišu ustanove socijalne i dječije zaštite (kriterijumi za imenovanje članova upravnog odbora i direktora), brisanje odredbe o učešću djece bez roditeljskog staranja u troškovima

smještaja, kao i obavezno sačinjavanje i dostavljanje Zajednici RIA analize radi utvrđivanja fiskalnog uticaja na budžete. U izjašnjenju Zajednice ukazano je i da je djelimično finansiranje određenih usluga od strane opština (npr. dnevni centri, pomoć u kući) moguće i dalje, ali samo u okviru integrisanog modela u kome participiraju i resori zdravlja, prosvjete i socijalne i dječije zaštite te da finansijske analize koje je resorno ministarstvo predstavilo opštinama nijesu dale odgovor na ključna pitanja: koliki su troškovi preuzimanje novih usluga po opštinama i koje su konkretno tri integrisane usluge u svakoj opštini. Ukazano je da se Nacrt ne može podržati bez preciznih podataka o troškovima. Do kraja izvještajnog perioda nije utvrđen Predlog niti je bilo javne rasprave.

39. Učešće u izradi Predloga zakona o mladima

Ministarstvo sporta i mladih sačinilo je Nacrt ovog zakona uz participaciju prestavnika Zajednice. U septembru 2025. god. dostavljen je Zajednici na izjašnjenje. U proces konsultacija uključilo se 6 opština: Žabljak, Tivat, Budva, Bar, Ulcinj, Tuzi, na bazi čijih sugestija je sačinjeno Izjašnjenje u kome je ukazano na potrebu da se u sistemu zarada prepoznaju administratori omladinskih servisa, čime bi se osigurao kontinuitet njihovog rada i dostupnost servisa mladima, da se utvrdi pravni osnov da predsjednik opštine može obrazovati lokalni savjet za mlade kao stručno-savjetodavno tijelo kome će se dostavljati nacrti akta od značaja za mlade na izjašnjenje. Nacrt Zakona je prošao javnu raspravu ali do kraja izvještajnog perioda nije stavljen u skupštinsku proceduru.

40. Učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu

Ministarstvo sporta i mladih je polovinom godine sačinilo Nacrt ovog zakona uz participaciju prestavnika Zajednice. U septembru 2025. god. Nacrt je dostavljen Zajednici na izjašnjenje. U proces konsultacija uključilo se 5 opština: Herceg Novi, Tivat, Bar, Ulcinj i Glavni grad, ali njihovo izjašnjenje nije prihvaćeno. Nakon javne rasprave, resorno ministarstvo je dostavilo Zajednici i Predlog zakona, na koji je dato negativno mišljenje jer je njime predviđen Fond za razvoj sporta koji bi se dijelom finansirao iz sredstava Egalizacionog fonda u visini od 5%. To bi značilo umanjenje prihoda opština za preko 2,5 mil eura godišnje. Takođe je sugerisano utvrđivanje prava Zajednice da u Savjetu za sport predloži dva predstavnika opština, da se reguliše sportska organizacija za djecu i opštinski sportski savez, da se programi sportskih klubova, sportsko-rekreativnih društava, sportskih organizacija za djecu i opštinskih sportskih saveza mogu sufinansirati iz budžeta opštine na čijoj teritoriji se nalazi sjedište sportskog kluba, osim onih čiji je osnivač država ili privredno društvo čiji je osnivač država. Upravni odbor Zajednice je na sjednici od 04.

decembra 2025. god, podržao Izjašnjenje Zajednice koje je ministarstvo uvažilo i odustalo od predloženog modela sufinansiranja Fonda za razvoj sporta.

41. Učešće u izradi Predloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječije zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu

Predlogom Pravilnika, u čijoj izradi je učestvovao predstavnik Zajednice tokom 2022. i 2023. god, utvrđeni su nepovoljniji kriterijumi za raspodjelu sredstava opštinama za finansiranje usluga socijalne i dječije zaštite. U pregovorima sa ministarom socijalnog stranja, brige o porodici i demografije, u kojima su, osim predstavnika Zajednice, učesvovali i direktori Dnevnih centara Bijelo Polje, Tivat i Nikšić, dogovoreno je korigovanje učešća države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka prema realno provedenom vremenu i resursima koji se angažuju u dnevnim centrima. Nakon petogodišnjeg zalaganja Zajednice opština pisanjem izjašnjenja, predstavljanjem problema i inicijative Zajednice na sjednicama Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, Skupština je donijela zaključak kojim poziva sve resore da sa dužnom pažnjom razmotre predloge Zajednice. Kao rezultat, usvojen je predlog Zajednice da se u finansiranje troškova dnevnih centara za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, pored opštine i ministarstva nadležnog za socijalno staranje, uključe i resori zdravlja i prosvjete, tako što je Nacrtom Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti predviđen integrativni pristup u obezbjeđivanju usluga koje finansira svaki sektor u okviru svoje nadležnosti. Očekuje se da će zakon biti usvojen sa predloženom odredbom, a da će se na osnovu nje donijeti i ovaj Pravilnik.

42. Iniciranje izmjena Pravilnika o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke

Pravilnikom je predviđeno da se utvrđivanje prekoračenja buke vrši na osnovu tri mjerenja izvršena u roku od 15 minuta i uzimanja srednje vrijednosti. Taj način je neprimjenljiv jer se buka smanjuje na početku postupka komunalnog nadzora. U februaru 2025. god. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera pokrenulo je aktivnosti na izradi novog Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini koji predstavlja pravni osnov za donošenje Pravilnika. Predstavnik Zajednice opština je ukazao na problem, čijem rješavanju će se pristupiti nakon donošenja novog zakona, koji se nalazi u postupku usaglašavanja sa Evropskom komisijom.

43. Izrada Modela Odluke održavanju čistoće na teritoriji opštine

U martu 2025. god. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu državnog plana upravljanja otpadom, koji upućuje na termičku obradu otpada sa uspostavljanjem 3 regionalna centra (Podgorica, Nikšić i Bijelo Polje). Prva dva sa razvrstavanjem reciklabilnih frakcija i termičkom obradom, a treći samo sa razvrstavanjem reciklabilnih frakcija i prevozom ostatka u Podgoricu. Vlada je usvojila Državni plan u septembru 2025. god, a isti je u fazi ispravki pa još uvijek nije objavljen u Službenom listu.

Osim toga, na bazi izmijenjenih zakonskih rješenja o uspostavljanju principa proširene odgovornosti proizvođača/uvoznika proizvoda od kojih nastaje otpad u toku je priprema više uredbi koje nisu donesene do kraja 2025. god.

Iz svih navedenih razloga Zajednica je odložila izradu Modela navedene odluke kako bi ga mogla uskladiti sa Državnim planom i uredbama.

44. Izrada Modela Odluke o kriterijumima za kategorizaciju opštinskih puteva

Zakon o putevima iz 2020. god. ukinuo je ovlašćenje opštinama da regulišu izgradnju i održavanje opštinskih i nekategorisanih puteva i utvrdio pravni osnov za propisivanje kriterijuma za kategorizaciju opštinskih puteva i načina vođenja evidencije o opštinskih i nekategorisanim putevima. Pripremi ovog modela Zajednica je pristupila jer su u većini opština na snazi odluke koje su donijete u skladu sa Zakonom o putevima koji je prestao da važi.

Model je pripremljen u decembru 2025. god. i dostavljen članicama na korišćenje.

Ia NEPLANIRANE NORMATIVNE AKTIVNOSTI

1. Izjašnjavanje na Nacrt zakona o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru

Zajednica je u toku javne rasprave o Nacrtu ovog zakona tokom marta i aprila 2025. god, u konsultacijama sa opštinama, dostavila Ministarstvu finansija Izjašnjenje kojim je ukazala na potrebu preispitivanja obaveze uspostavljanja posebne jedinice unutrašnje revizije u manjim opštinama kao i u privrednim društvima u kojima država ili opština ima većinski udio, zatim potrebu preciznijeg definisanja pojma „rizik“, predmeta revizije, sadržaja Povelje unutrašnje revizije i sl. U Izvještaju o

sprovedenoj javnoj raspravi prihvaćeno je 7 od ukupno 12 sugestija Zajednice, uglavnom tehničke prirode. Skupština CG je donijela ovaj zakon 30. jula 2025. god.

2. Izjašnjavanje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama

Zajednica se u martu mjesecu 2025. god. izjasnila na Predlog ovog zakona koji je dostavilo Ministarstvo kulture i medija i ukazala na potrebu izmjene odredbe (preciznijeg definisanja) o ukupnom i tekućem budžetu iz člana 49 važećeg zakona, budući da način na koji je utvrđeno dodatno opterećuje lokalne budžete. Zajednica je takođe predložila da se smanji procenat utvrđenih sredstava za rad lokalnih javnih emitera za 50% manjim opštinama, korisnicama sredstava Egalizacionog fonda koje imaju značajno učešće tekućeg u ukupnom budžetu. Do kraja izvještajnog perioda nije bilo povratne informacije o predlozima Zajednice, niti su bile javno dostupne informacije o daljim aktivnostima na izradi Predloga zakona.

3. Učešće u izradi Nacrta metodologije o izmjenama i dopunama Metodologije za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti

Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti je u martu 2025. godine objavila javni poziv za dostavljanje primjedbi i predloga na Nacrt ove metodologije. Kako nije bilo sugestija iz opština i vodovodnih društava, a koristeći Platformu za dijalog zainteresovanih stana u oblasti vodnih usluga, Zajednica se izjasnila u smislu rješenja iz Analize uticaja Metodologije za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih djelatnosti na poslovanje vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti sa predlogom mjera iz marta 2024. god. Izjašnjenjem je traženo da se regulatorni prihod utvrđuje na osnovu stope naplate od 95%, da se u opravana troškove uvrste troškovi materijalne osnove rada za potrebe unapređenja poslovanja, unapređenje tehničkih kapaciteta, usavršavanje kadra, uvođenje novih tehnologija i unaprijeđena IT tehnologija za obavljanje procesa rada i slične namjene u visini do 5%, da se omogući formiranje rezervnog fonda u cilju obezbjeđenja u slučajevima makro-ekonomskih i drugih poremećaja na tržištu, da se regulatornih prihod obračunava na osnovu ostvarenih troškova iz prethodne godine i planiranih za tekuću i buduću godinu, da se u opravdane troškove priznaju sudski troškovi, kao i stvarna stopa inflacije materijala i proizvoda koji participiraju u poslovanju vodovodnih društava, da se smanji procenat umanjenja odbitaka od regulatornog prihoda za dopunske poslove, čime bi se stimulisao proaktivan rad vodovodnih društava. Regulatorna agencija djelimično je prihvatila zahtjev da se u elemente za formiranje cijene vode uvrste troškovi unapređenja poslovanja, usavršavanje kadra i uvođenja novih tehnologija u visini do 5% ukupnih opravdanih godišnjih troškova, od ušteta koje ostvare

iz fonda zarada. Ostali predlozi nijesu prihvaćeni. Izmijenjena Metodologija je usvojena u martu 2025. god. i po njoj su utvrđene cijene vodnih usluga za 2026. god.

4. Učešće u izradi Nacrta Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o metodologiji za utvrđivanje cijena komunalnih usluga

Ustavni sud Crne Gore je odlukom iz 2022. god. oglasio suprotnim zakonu odredbe člana 6 st. 2 i 3 ove Uredbe kojim je bio propisan raspon koeficijenata za obračun cijene usluge upravljanja komunalnim otpadom iz proizvodnih i/ili uslužnih djelatnosti, odnosno djelatnosti državnih i lokalnih organa i ustanova na osnovu površine objekta, a zbog povrede načela pravičnosti.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera započeo je rad na izmjenama Uredbe iste godine uz učešće predstavnika Zajednice i Udruženje komunalnih preduzeća i sa usaglašenim stavom o propisivanju fiksnog koeficijenta za obračun, uz mogućnost umanjena cijena do 60% i o objavljivanju cjenovnika u “Službenom listu CG-opštinski propisi”.

Kako je inovirana Uredba osnov za donošenje opštinskih cjenovnika komunalnih usluga a nije bila donesena do polovine 2025. god, te kako je Ustavni sud već pokrenuo postupak ocjene zakonitosti Cjenovnika komunalnih usluga Opštine Tivat, Zajednica je toj opštini sugerisala da od Ustavnog suda traži zastoj u postupku do donošenja Uredbe i stvaranja uslova za usaglašavanje lokanih propisa a tokom maja i juna 2025. god. više puta urgirala kod resornog ministarstva i Ministarstva finansija da u najkraćem roku sprovedu proceduru koja prethodi usvajanju. Takođe je pružila pomoć resornom ministarstvu da Izvještaj o RIA analizi uskladi sa sugestijama Ministarstva finansija.

Vlada je donijela Uredbu 31. jula 2025. god, a objavljena je “Službenom listu CG” tek 22. septembra 2025. god.

5. Izjašnjavanje na Predlog zakona o zaštiti potrošača

Zajednica se u martu 2025. god. izjasnila na Nacrt ovog zakona koji je dostavilo Ministarstvo ekonomskog razvoja a u julu 2025. god. i na Predlog, i tražila preciziranje javnih usluga na koje potrošači mogu izjaviti prigovor, usklađivanje sa Zakonom o inspeksijskom nadzoru po pitanju žalbe potrošača i utvrđivanje jasne razlike između prigovora korisnika usluga od opšteg interesa po Zakonu o upravnom postupku koji se izjavljuje organu koji vrši nadzor nad pružaocem javne usluge i prigovora potrošača, koji se po Predlogu ovog zakonu podnosi pružaocu usluge (tj. trgovcu), kako bi se otklonila pravna nesigurnost.

Ministarstvo ekonomskog razvoja prihvatilo je samo zahtjev za preciziranje javnih usluga na koje se izjavljuje prigovor. Predlog zakona je 26. decembra 2025. god. stavljen u skupštinsku proceduru.

6. Učešće u izradi Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima

Zajednica se u septembru 2025. godine, na zahtjev Ministarstva saobraćaja, uključila u radnu grupu za izradu ovog Nacrta i u konsultacijama sa svojim članicama tražila da se precizira nadležnost za upravljanje djelovima državnog puta kroz naseljeno mjesto, kao i da se jasnije definišu pojedini elementi trase puta, zbog nastojanja infrastrukturnih operatera da izbjegnu plaćanje obaveza po osnovu naknada za puteve. Zbog kratkog roka za ispunjavanje obaveza iz pregovaračkog poglavlja 14 Saobraćajna politika, Ministarstvo je prihvatilo samo zahtjev da se prihod od naknada za državne puteve koji prolaze kroz naseljena mjesta utvrdi kao prihod jedinica lokalne samouprave. U decembru 2025. god. održana je javna rasprava na kojoj je Zajednica tražila preciziranje nadležnosti za upravljanje dionicama državnog puta koje prolaze kroz naselje u pogledu izdavanja saobraćajno-tehničkih uslova, saglasnosti i dozvola, te preciznije definisanje elemenata trupa puta radi sprečavanja zloupotreba od strane izvođača radova.

Nacrt zakona se nalazi u fazi usaglašavanja sa Evropskom komisijom.

7. Nacrt zakona o upravljanju privrednim društvima u državnoj svojini

Ministarstvo finansija je Nacrt ovog zakona stavilo na javnu raspravu u oktobru 2025. god. U izjašnjenju Zajednice, sačinjenom u konsultacijama sa Glavnim gradom, Prijestonicom Cetinje i Opštinom Tivat, ukazano je na njegovu neusklađenost sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o komunalnim djelatnostima u pogledu načina imenovanja i razrješenja članova organa upravljanja privrednih društava, prvenstveno u komunalnoj oblasti, upravnog nadzora nad njihovim radom, osnivanja zajedničkih privrednih društava kroz institut međuopštinske saradnje, načina ostvarivanja javnog interesa, finansiranja, godišnjeg planiranja i izvještavanja i sugerisano da se opštine isključe iz njegove primjene. Ministarstvo do kraja 2025. god. nije objavilo izvještaj sa javne rasprave te nema povratnih informacija o ishodu ovih sugestija.

8. Učešće u izradi Predloga Zakona o vodnim uslugama

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je krajem 2025. god. dostavilo Zajednici Predlog ovog zakona utvrđen još 2022. god. i obrazovalo radnu grupu u kojoj participiraju predstavnici tri opštine (Podgorica, Bar, Berane), tri iz vodovodnih društava (Bar, Mojkovac, Nikšić) i predstavnik Sekretarijata Zajednice. Predlog sadrži rješenja o regulatoru, regionalizaciji vodnih usluga po principu međuopštinske saradnje, propisuje obavezu opštine da vodovodnim društvima prenosi 15% budžetskih sredstava namjenjenih za komunalno opremanje i urbanu sanaciju i 50% naknade za korišćenje voda, naknade za zagađenje voda i drugih naknada iz tog osnova kao direktne izvore finansiranja investicija, predviđa izradu strategije razvoja vodnih usluga na sedam godina, petogodišnje planove razvoja uslužnih područja, trogodišnje biznis planove i godišnje programe koji sadrže i mjere za upravljanje neprihodovanom vodom.

Do kraja izvještajnog perioda održan je jedan sastanak radne grupe i započete konsultacije sa opštinama.

9. Izjašnjavanje o Predlogu odluke o utvrđivanju naknade koju plaćaju vršiocu regulisanih komunalnih djelatnosti za 2026. godinu

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u novembru 2025. god. dostavilo Zajednici Predlog odluke na izjašnjavanje, koji je Zajednica prosljedila članicama. Kako u ostavljenom roku nije bilo sugestija, dato je pozitivno mišljenje sa aspekta sistema lokalne samouprave. Naknada se naplaćuje od vršilaca regulisane komunalne djelatnosti (vodovodna društva) u skladu sa rješenjima iz Zakona o komunalnim djelatnostima. Odluka nije donijeta do kraja 2025. god.

10. Inicijativa za dopune Uredbe o povjeravanju dijela poslova Uprave policije

Na inicijativu Komunalne policije Kotora, u novembru 2025. god. Zajednica je od svih članica tražila saglasnost da u njihovo ime pokrene inicijativu za dopunu Uredbe o povjeravanju dijela poslova Uprave policije u vršenju nadzora nad prelaskom pješaka preko ulice i tražila je dostavljanje potrebnih podataka za pripremu elaborata o povjeravanju poslova. S obzirom da su samo dvije opštine (Budva i Tivat) dale saglasnost, iscrpjele su se mogućnosti da Zajednica pokrene ovu inicijativu, te je Opštini Kotor dala uputstva u pogledu procedure povjeravanja poslova njihovoj službi.

11. Izjašnjavanje o Uredbi o izmjenama Uredbe o načinu izračunavanja indeksa razvijenosti jedinice lokalne samouprave i Uredbe o izmjeni Uredbe o metodologiji izračunavanja stepena konkurentnosti jedinica lokalne samouprave

Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama je u julu 2025. god. uputilo zahtjev Zajednici za sugestije povodom navedenih Uredbi. Budući da je u istom periodu bila u toku priprema izmjena i dopuna Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim se indeks razvijenosti utvrđuje kao kriterijum za korišćenje Egalizacionog fonda, Zajednica je predložila ministarstvu da zastane sa postupkom donošenja radi usaglašavanja sa zakonom. Međutim, Vlada je tokom septembra 2025. god. usvojila Uredbe u kojima su izvršene terminološke izmjene i utvrđeni kriterijumi za koje su dostupni podaci.

12. Iniciranje izmjena i dopuna Odluke o izradi kapitalnog budžeta

Zajednica je Ministarstvu finansija više puta podnosila navedenu inicijativu počev od 2023. god. Ista je obnovljena u oktobru 2025. god. sa predlogom za utvrđivanje određenog procenta izdvajanja iz kaptalnog budžeta države za finansiranje izrade i revizije tehničke dokumentacije opština, zatim za regulisanje prava opština na dopunu podataka navedenih u predlogu lokalnih kapitalnih projekata koji se finansiraju iz Budžeta CG i prava na učešće predstavnika opština u radu Komisije za ocjenjivanje projekata. Ministarstvo je istog mjeseca odgovorilo da će razmotriti inicijativu ali do kraja izvještajnog perioda nije dostavljen tekst odluke na izjašnjavanje.

13. Inicijativa za izmjenu Advokatske tarife Advokatske komore Crne Gore

U cilju suzbijanja prakse pustošenja opštinskih budžeta po osnovu troškova postupka od strane određenih grupa advokata i advokatskih kancelarija, Zajednica je februaru 2025. god, uputila navedenu inicijativu Advokatskoj komori CG sa predlogom da se u tarifnom broju 6 smanji tarifa za sastavljanje podnesaka iz tarifnog broja 5 u neprocjenjivim predmetima u upravnom postupku i upravnom sporu sa utvrđenih 200,00 EUR-a na 50,00 EUR-a. Time bi se pravni ljekovi u ovoj oblasti tarifirali sa 100,00 EUR-a umjesto sadašnjih 400,00 EUR-a, što bi djelovalo demotivišuće na masovno angažovanje u tim postupcima na štetu opština, države i u konačnom građana Crne Gore.

Advokatska komora CG nije prihvatila inicijativu već, naprotiv, u novoj Advokatskoj tarifi koja je, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, donijeta krajem 2025. god, povećala spornu tarifu sa 200,00 EUR-a na 350,00 EUR-a, osim u slučajevima ćutanja administracije u postupcima po slobodnom pristupu informacijama gdje iznosi 80,00 EUR-a.

14. Iniciranje donošenja Rješenja o razvrstavanju turističkih mjesta u kategorije

Zajednica je počev od 2024. god. tražila od Ministarstva turizma inoviranje navedenog Rješenja, čiji je rok važenja istekao još 2017. god. Rješenje je bitno jer sadrži pravni osnov za utvrđivanje turističke takse u turističkim mjestima A kategorije u skladu sa članom 42 Zakona o turističkim organizacijama. Naime, u pojedinim opštinama advokati su najavili tužbe na opštinska rješenja o turističkoj taksi koja nakon 2017. god. donošena bez pravnog osnova. Ministarstvo je, za potrebe njegovog donošenja tražilo podatke iz svih opština koje je Zajednica pribavila i dostavila u februaru 2025. god. Nakon brojnih intervencija Zajednice, Ministarstvo je donijelo Rješenje krajem juna 2025. godine.

15. Izjašnjenje na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji lica s invaliditetom

U toku javne rasprave o Nacrtu koju je organizovalo Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga tokom februara i marta 2025. god, Zajednica je pozvala svoje članice na konsultacije u koje su se uključile opštine Kotor i Žabljak. U izjašnjenju Zajednice predloženo je da se Nacrt povuče sa javne rasprave i da se u postupak njegove pripreme uključe predstavnici opština i civilnog sektora, prvenstveno zbog predloženog smanjenja subvencija zarade lica sa invaliditetom suprotno Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom i Ustavu Crne Gore. Ministarstvo je usvojilo primjedbe Zajednice te u Predlogu zakona, koji je u oktobru 2025. god. usvojen u Skupštini Crne Gore, nije došlo do promjena u iznosu subvencija.

16. Učešće u izradi Predloga zakona o rodnoj ravnopravnosti

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je u aprilu 2025. god. obrazovalo radnu grupu za pripremu Predloga u kojoj je predstavnik Zajednice predložio da javnopravni organi i institucije imenuju službenika za rodnu ravnopravnost koji bi

učestvovao u izradi akata, politika i budžeta sa aspekta rodne ravnopravnosti kao i godišnjeg izvještaja iz te oblasti. U radnoj verziji Nacrta je, međutim, utvrđena obaveza organa koji imaju više od 100 zaposlenih i radno angažovanih lica da imenuju najmanje dva službenika/ce za rodnu ravnopravnost. Po pozivu Zajednice izjasnile su se opštine Žabljak, Mojkovac, Kotor, Tivat i Glavni grad Podgorica sa predlogom da se, umjesto dva službenika, propiše najmanje jedan, kako bi se ostavila mogućnost organima da o tome autonomno odluče. Predlog nije prihvaćen u Nacrtu koji je bio na javnoj raspravi od 22. decembra 2025. god.

17. Izjašnjenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara

Ministarstvo kulture i medija je u novembru 2025. god. objavilo javnu raspravu o Nacrtu ovog zakona. U proces konsultacija sa opštinama po pozivu Zajednice uključio se Sekretarijat za kulturu Glavnog grada sa predlogom za omogućavanje premještanja spomen - obilježja koja imaju status kulturnog dobra u slučaju promjene namjene prostora, u skladu sa prostornim ili urbanističkim planom. Iz Izvještaja sa javne rasprave od 31. decembra 2025. god. utvrđeno je da ovaj predlog nije prihvaćen, sa obrazloženjem da promjena namjene prostora ne može uticati na izmještanje kulturnih dobara, konkretno memorijalnih, iz razloga što se izrada planskih dokumenata bazira na prethodno urađenoj studiji zaštite kulturne baštine koja sadrži mjere zaštite svih kulturnih dobara u zahvatu plana. Predlog zakona nije utvrđen do kraja 2025. god.

18. Izjašnjenje na Nacrt zakona i o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji

Ministarstvo kulture i medija je u oktobru 2025. god. dostavilo Zajednici Nacrt zakona na izjašnjenje i započelo javnu raspravu. U konsultacijama sa svojim članicama (opštine Ulcinj i Bar) Zajednica je ukazala na član 10 kojim se predviđa obaveza opštine da odredi jedinstvenu kontakt tačku za obezbjeđenje potrebne dokumentacije i dobijanje odobrenja za snimanje kinematografskog djela na teritoriji Crne Gore domaćem i inostranom producentu iz okvira lokalne nadležnosti, za koju je propisana i sankcija, i predložila da se ovo pitanje uredi podzakonskim aktom ministarstva. U Izvještaju sa javne rasprave navedeno je da je zakonodavac ostavio opštinama slobodu izbora modela organizovanja kontakt tačke a da će ministarstvo i JU Filmski centar Crne Gore pripremiti Priručnik o postupku izdavanja dozvola i organizovati obuke. Od ostalih pet predloga Zajednice prihvaćena su dva i to da se Plan razvoja kinematografije donosi na 4 godine umjesto predloženih 3 i da se urede kriterijumi za određivanje statusa domaćeg djela radi onemogućavanja zloupotreba beneficija namijenjenih razvoju nacionalne kinematografije. Nisu prihvaćeni predlozi da se povećaju podsticaji za proizvodnju kinematografskog djela, proširi nadležnost

i reguliše finansiranje Cnogorske Kinoteke za potrebe konzervacije, prezervacije i restauracije filmske građe, kao i da se preciziraju poslovi i minimalni standardi lokalne kontakt tačke.

Vlada je utvrdila Predlog zakona 26. decembra 2025. god.

19. Izjašnjenje na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pozorišnoj djelatnosti

Ministarstvo kulture i medija je u novembu 2025. god. dostavilo Zajednici Nacrt zakona i započelo javnu raspravu. U konsultacijama sa Opštinom Bar (JU Kulturni centar) Zajednica je dostavila 8 predloga, od kojih je 1 prihvaćen u cjelosti po pitanju propisivanja mehanizma međusobne kontrole direktora i umjetničkog direktora, snažnije uloge nezavisnog upravnog/umjetničkog savjeta, transparentnih konkursa za rukovodeće pozicije i razgraničenja nadležnosti, kako bi se izbjegla administrativna dominacija nad umjetničkim procesom. Djelimično su prihvaćeni predlozi da se pozorišna kritika proširi i na mišljenja iznijeta u digitalnom prostoru a da se stručna pozorišna kritika ograniči na komentare objavljene u stručnim časopisima i monografijama i da se ne skraćuje dozvoljeni period angažmana pozorišnih umjetnika izvan matične ustanove sa sadašnjih 90 na 60 dana. Nisu prihvaćeni predlozi da se preciznije defnišu pojmovi pozorišta, reputacije i cenzure, utvrdi obaveza osnivanja umjetničkog savjeta u pozorištu, propišu minimalni uslovi i standardi za funkcionisanje baletskih i operskih ansambala u okviru narodnog pozorišta, koji će se utvrditi opštim aktima ustanove.

Predlog Zakona utvrđen je na sjednici Vlade od 26. decembra 2025. god.

20. Učešće u izradi Nacrta zakona o stambenoj podršci

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je u martu 2025. god. formiralo radnu grupu za izradu Nacrta u kojoj je participirao i predstavnik Zajednice a radi regulisanja rješavanja stambenih potreba ranjivih i drugih kategorija. Ti zakonom staviće se van snage Zakon o socijalnom stanovanju. Tokom 2025. god. održana su dva sastanka radne grupe na kojima je dogovoren način rada. U izvještajnoj godini Nacrt nije utvrđen.

21. Izjašnjavanje na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije

Zajednica se, u konsultacijama sa opštinama, u junu 2025. god. izjasnila pozitivno na dostavljeni Nacrt koji je sačinilo Ministarstvo pravde, a kojim je ovlašćenim službenicima Agencije za spriječavanje korupcije omogućeno da provjeravaju bankovne račune javnih funkcionera i bližih srodnika bez njihove saglasnosti, utvrđena obaveza lica koja se bave javnim nabavkama da podnose izvještaj o imovini i prihodima i mogućnost kontrole vrijednosti preko 100.000,00 EUR-a i omogućeno javnom funkcioneru da sa organom u kome vrši funkciju zaključi ugovor o pružanju usluga u ukupnoj godišnjoj vrijednosti do 5.000,00 EUR-a. Takođe je izmijenjen način glasanja Savjeta Agencije te je za donošenje odluke potrebno 3 od ukupno 5 glasova. Do kraja izvještajnog perioda Nacrt nije usvojen.

22. Učešće u izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine sačinilo je Predlog ovog zakona u III kvartalu 2025. god, radi usklađivanja sa evropskom regulativom, i stavilo ga u skupštinsku proceduru bez javne rasprave i bez dostavljanja Zajednici na izjašnjenje. Na navedeni Predlog Zajednica je krajem oktobra dostavila Skupštini CG amandmane kojima se: daje prioritet mladima koji su bili djeca bez roditeljskog staranja u ostvarivanju prava na socijalno stanovanje, utvrđuje pravo opština da daju mišljenje na Program socijalnog stanovanja u dijelu koji se odnosi na njihovu teritoriju koje se mora uzeti u obzir pri donošenju odluke, propisuje da se veći stanovi (preko 85 m²) mogu dodijeliti samo porodicama sa najmanje 4 člana i mladima koji su bili djeca bez roditeljskog staranja, umanjuje cijena otkupa socijalnog stana za 70% u odnosu na tržišnu vrijednost.

Predlog zakona usvojen je u Skupštini CG bez uključenih amandmana Zajednice.

23. Učešće u izradi Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i popisu stvari u državnoj imovini („Službeni list CG“, broj 13/10)

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je početkom 2025. god. formiralo radnu grupu za izmjenu navedene uredbe u kojoj je učestvovao predstavnik Zajednice. U aprilu 2025. god. održan je inicijalni sastanak radne grupe, nakon koga je Zajednica prikupila sugestije opština i dostavila ministarstvu. Ministarstvo je nakon toga prekinulo rad na propisu i nije ga nastavilo do kraja izvještajnog perioda.

24. Učepšće u izradi Pravilnika o načinu planiranja stambenih naselja, površina za turizam, javnih površina i predjela i Pravilnika o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine je početkom 2025. god. formiralo radnu grupu za izradu navedenih pravilnika u kojoj je učestvovao predstavnik Zajednice. U martu 2025. god. održan je inicijalni sastanak i dogovoren način rada. Nije bilo daljih aktivnosti na njihovoj pripremi do kraja 2025. god.

25. Model Odluke o naknadi za urbanu sanaciju

Zajednica je u IV kvartalu 2025. god. pripremila model navedene odluke kao vid podrške opštinama u sprovođenju Zakona o legalizaciji bespravni objekata, dostavila ga članicama i objavila na svojoj internet stranici.

II STUDIJSKO - ANALITIČKI POSLOVI

1. Praćenje usvajanja Prostornog plana Crne Gore do 2040. godine

Vlada Crne Gore je 12. juna 2025. god. usvojila Prostorni plan Crne Gore, uz izjašnjenje Zajednice koje je u najvećem dijelu prihvaćeno i to: da se koridori saobraćajnica definišu u najmanjoj širini koja dozvoljava izradu idejnih rješenja i projekata sa preporukom da se u najkraćem roku ista urade a površine uz koridore oslobode za druge namjene, da se daju smjernice za detaljno planiranje građevinskih područja, smjernice za ruralni razvoj koje će biti dovoljno elastične da se mogu prilagođavati potrebama opština, naročito u kontekstu razvoja ruralnog i zdravstvenog turizma kao i da se razvija infrastruktura u skladu sa principima ravnomjernog regionalnog razvoja, da se daju preciznije smjernice za planirane poljoprivredne površine i definisanje njihovog planskog statusa u skladu sa bonitetom poljoprivrednog zemljišta, pri čemu treba napraviti razliku u planskom tretmanu visoko kvalitetnog i manje kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta, po bonitetnim klasama (od I do IV i V do VIII klase). Takođe je neophodno dati smjernice za poljoprivredno zemljište koje će biti primijenjene kroz izradu prostorno urbanističkih

planova kao i smjernice za borbu protiv klimatskih promjena, što je važno sa aspekta povlačenja sredstava iz EU i drugih drugih fondova, odnosno svih bespovratnih sredstava koja su na raspolaganju.

U tom smislu Planom je izmijenjen Jadransko-Jonski koordinator (Glavni grad, Opštine Bar i Ulcinj, Sukobin, Albanija), predviđena primorska cesta Markovići, Budva-Herceg Novi, brza saobraćajnica Žabljak-Nikšić i preko 600km drugih puteva, uključujući i nastavak auto puta od Mateševa. Pored Tivta i Podgorice, aerodromi su predviđeni i u Nikšiću i Beranama, između Bara i Ulcinja, u Pljevljima i na Žabljaku u turističke svrhe.

2. Analiza efekata ostvarene saradnje sa Skupštinom Crne Gore u skladu sa Sporazumom o saradnji Skupštine Crne Gore i Zajednice

Sporazumom o saradnji Skupštine CG i Zajednice iz 2016. god. predviđeno je da se na godišnjem nivou sačinjava analiza efekata i predlažu mjere za unapređenje u cilju jačanja institucionalne saradnje i uloge Zajednice u zakonodavnom procesu.

Tokom 2025. god. Zajednica je inicirala inoviranje Sporazuma i ponudila tekst predloga kojim se propisuje uključivanje Zajednice u rad skupštinskih odbora kada se razmatraju propisi od značaja za opštine i obavezno dostavljanje na izjašnjenja predloga zakona koje podnose poslanici državnog parlamenta prije upućivanja u skupštinsku proceduru.

U septembru 2025. god. održan je sastanak predstavnika Zajednice sa generalnim sekretarom Skupštine CG i postignuta načelna saglasnost o sadržini sporazuma. Do kraja 2025. god. on nije potpisan.

3. Učešće u izradi Stambene politike Crne Gore do 2034. godine sa akcionim planom (2025-2026)

Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine pripremilo je navedenu strategiju uz participaciju predstavnika Zajednice u radnoj grupi, a koju je Vlada CG usvojila u junu 2025. god. Predstavnik Zajednice je u konsultacijama sa svojim članicama tražio da se iz Akcionog plana izbriše nadležnost opština za uspostavljanje registra podstanara, koja pripada Ministarstvu unutrašnjih poslova, budući da to ministarstvo vodi Centralni registar stanovništva, i da se u svim vidovima rješavanja stambenih potreba da prioritet mladima koji su bili djeca bez roditeljskog staranja. Predlozi Zajednice su u najvećoj mjeri prihvaćeni.

4. Izrada Metodologije za vršenje nadzora nad primjenom propisa na lokalnom nivou u posebnim upravnim oblastima i mapiranje rizika od korupcije na lokalnom nivou

Strategijom za borbu protiv korupcije 2024–2028 propisana je obaveza Zajednice da u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, Agencijom za sprječavanje korupcije i jedinicama lokalne samouprave izradi navedenu Metodologiju. U skladu sa navedenom obavezom, Zajednica je u decembru 2025. god. istu izradila kao strateško-operativni dokument koji predstavlja sveobuhvatan i standardizovan okvir za objektivnu, na dokazima zasnovanu procjenu rizika od korupcije u jedinicama lokalne samouprave. Metodologijom je predviđena eksterna procjena koju sprovodi Zajednica, čime se prevazilaze ograničenja dosadašnjih modela samoprocjene i obezbjeđuje uporedivost rezultata između opština.

5. Izrada Akcionog plana za implementaciju preporuka iz Analize o rizicima u odnosu na korupciju na nivou lokalnih samouprava

Strategijom za borbu protiv korupcije 2024–2028 propisana je obaveza Zajednice da u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave sačini navedeni Akcioni plan. Kako su mjere Akcionog plana u korelaciji sa metodologijom kojom se mapiraju rizici od korupcije, njegova izrada započela je u decembru 2025. god. i do kraja izvještajnog perioda nije bila okončana.

6. Analiza problema parkiranja havarisanih, napuštenih ili vozila namjenjenih za dalju prodaju na javnim površinama sa predlogom mjera

Zajednica je pripremila Analizu u novembru 2025. god. u konsultacijama sa članicama i dostavila je na korišćenje. Dokument uključuje analizu postojećeg stanja postupanja sa havarisanim i napuštenim vozilima i vozilima za dalju prodaju; analizu zakonskog okvira (zakona i opštinskih odluka); predlog mjera (normativne, operativne i promotivne mjere). U cilju rješavanja pitanja zauzimanja javnih površina vozilima za prodaju i iznajmljivanje, Zajednica je obezbijedila da se u Nacrtu zakona o komunalnim djelatnostima unese zabrana njihovog parkiranja na javnim površinama bez odobrenja nadležnog organa.

Ia NEPLANIRANI STUDIJSKO - ANALITIČKI POSLOVI

1. Javna rasprava o Nacrtu državnog plana upravljanja otpadom 2025-2029. i Nacrtu strateške procjene uticaja

Zajednica opština je u aprilu obavijestila članice i komunalna preduzeća o javnoj raspravi koju je pokrenulo Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. Na okruglom stolu o ovom Nacrtu od aprila 2025. god. predstavljene su glavne novine usklađene sa Direktivom o deponijama prema kojima sve deponije moraju biti zatvorene do 2033. god. i smanjena količina otpada koji se tretira nakon sprovedenih mjera prevencije, reciklaže i ponovne upotrebe za 90%. Ključni zahtjev je razdvajanje otpada na mjestu nastanka (u domaćinstvima) i proširena odgovornost proizvođača otpada uključujući ambalažni otpad (papir, plastika, staklo, PET), otpadna ulja i otpadne gume. S obzirom da komunalna preduzeća već imaju razvijene sisteme sakupljanja u kojima se često nalaze navedene frakcije, imaće priliku da u ugovornim odnosima sa organizacijama proširene odgovornosti, poboljšaju svoje poslovanje.

Upravljanje komunalnim otpadom vršiće se u sledećim fazama: 1. selekcija u jedinici lokalne samouprave; 2. selekcija u regionalnim centrima - postojećim u Podgorici i Možuri-Bar, kao i novim u Nikšiću i Bijelom Polju. Ako Kotor i Herceg Novi imaju namjeru da otvore regionalne centre, to će biti uslovljeno studijom koja će pokazati njihovu isplativost; 3. otpad koji preostane nakon druge selekcije, transportuje se u Podgoricu. Ako studije izvodljivosti dokažu da postoji dovoljna količina otpada kojise ne može selektovati, daće se mogućnost da se u Podgorici izgradi postrojenje za njegovu termičku obradu sa kogeneracijom u električnu i/ili toplotnu energiju. Studiju će raditi Ministarstvo.

Nakon diskusije u kojoj su učestvovali predstavnici Nikšića, Pljevalja, Herceg Novog i Kotora, ukazano je na mogućnost izgradnje manjih postrojenja za termičku obradu otpada sa kogeneracijom u električnu i/ili toplotnu energiju, ali samo ako studije ukažu na dovoljnu količinu otpada nakon obrade kroz prve dvije faze.

Najavljeno je da će Vlada intenzivirati aktivnosti na obezbjeđivanju međunarodne donatorske i kreditorske podrške koja je neophodna da se obezbjedi nedostajuća infrastruktura do 2033. god.

Vlada CG je Državni plan upravljanja otpadom donijela u septembru 2025. god. Plan još nije objavljen u Službenom listu jer je Ministarstvo uočilo određene tehničke nedostatke koje treba ispraviti.

2. Učešće u pripremi izvještaja o realizaciji Strategije razvoja saobraćaja 2019-2035.

Na zahtjev Ministarstva saobraćaja, Zajednica je u novembru 2025. god. imenovala predstavnika u radnu grupu za pripremu navedenog izvještaja. U nacrtu izvještaja je, na predlog Zajednice, unijeta konstatacija da je razvoj međuopštinskih mjera za unapređenje saobraćaja onemogućen zbog zakonskog ograničenja za uvođenje međuopštinskog linijskog prevoza, čime se obezbjeđuje dodatni argument za izmjene Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju koje je Zajednica podnijela. Izvještaj nije usvojen do kraja 2025. god. Izvještaj nije usvojen do kraja 2025. god.

3. Učešće u izradi Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2025-2029 sa AP za 2025-2026

Predstavnicama Zajednice opština se obratila svim JLS da dostave podatke potrebne za analizu stanja u lokalnim samoupravama. Na osnovu odgovora iz 15 opština, zaključeno je da postoji potreba za jačanjem kapaciteta opština za implementaciju rodničkih politika i rodno odgovorno budžetiranje. Zato je Zajednica predložila da organizuje obuke na teme: „Integrisanje rodne perspektive u opštinske lokalne politike i programe“ „Monitoring i izvještavanje o sprovođenju Lokalnih akcionih planova za rodnu ravnopravnost i sastanak sa predsjednicima opština na teme „Uvođenje rodno odgovornog budžetiranja u LS i Evidentiranje i prikupljanje statističkih podataka razvrstanih po polu“. Predlozi Zajednice su uvaženi i Vlada Crne Gore je u julu mjesecu usvojila Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti 2025-2029 sa AP za 2025-2026. godinu.

4. Učešće u praćenju realizacije Strategije za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027 i sačinjavanje godišnjeg izvještaja za 2024. godinu

Predstavnicama Zajednice u RG je uputila dopis opštinama da dostave podatke za potrebe sačinjavanja Izvještaja i odgovore je dostavilo 9 lokalnih samouprava: Prijestonica Cetinje, Bijelo Polje, Berane, Kolašin, Zeta, Kotor, Podgorica, Budva, Gusinje. Obavezu donošenja lokalnog akcionog plana za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti ispunila je, pored opština Herceg Novi i Tuzi, i opština Berane, a plan je pripremljen po Modelu Zajednice opština. U dostavljenim izvještajima ukazano je da opštine sprovode aktivnosti na prilagođavanju objekata koji su javnoj upotrebi na svojoj teritoriji, u skladu sa finansijskim mogućnostima. Izvještaj o realizaciji Strategije za 2024. god. usvojen je na sjednici Vlade Crne Gore u maju mjesecu.

5. Učešće u praćenju realizacije Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBT 2024-2028 i sačinjavanje godišnjeg izvještaja za 2024. godinu

Predstavnica Zajednice u RG obavijestila Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava da lokalne samouprave nisu imale utvrđene obaveze u izvještajnom periodu. 13. marta 2025. god. predstavnica Zajednice govorila je na okruglom stolu „Funkcionalnost Mreže kontakt osoba za LGBTIQ prava u lokalnim samoupravama u Crnoj Gori “. Izvještaj o realizaciji Strategije za 2024. god. usvojen je na sjednici Vade Crne Gore u maju mjesecu.

6. Učešće u praćenju Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025“, sačinjavanje godišnjeg izvještaja za 2024.godinu

Predstavnik Zajednice opština u RG je je svim JLS u kojima živi RE populacija uputio zahtjev za dostavljanje podataka o aktivnostima realizovanim na planu unapređenja položaja RE populacije. Podatke su dostavile opštine: Nikšić, Bijelo Polje, Kotor, Pljevlja, Tivat, Ulcinj, Prijestonica Cetinje i Glavni grad Podgorica. Izvještaj je pokazao da su opštine Bar, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Ulcinj i Tivat realizovale su obavezu iz aktivnosti 3.10. Akcionog plana i pripremile lokalne akcione planove za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana. Izrada lokalnih planova realizovana je u okviru ROMACTED II programa Savjeta Evrope.

7. Akcioni plan za sprovođenje preporuka UN Komiteta za prava lica sa invaliditetom za period 2026-2030

U toku rada na pripremi Akcionog plana predloženo je da Zajednica opština bude nosilac u aktivnosti: Priprema i usvajanje lokalnih akcionih planova za lica s invaliditetom sa posebnim naglaskom na oblast pristupačnosti. Predstavnica Zajednice je obavijestila Ministarstvo ljudskih i manjinski prava da JLS već imaju utvrđenu obavezu Strategijom za zaštitu lica s invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027, da pripreme lokalne akcione planove za lica s invaliditetom na osnovu sa Modela, koji je donijela Zajednica opština Crne Gore, te da će na taj način realizovati ovu aktivnost. Prihvaćen je predlog Zajednice opština da se predložena obaveza uvrsti kroz postojeću obavezu opština da donesu lokalne akcione planove za lica s invaliditetom kroz sledeću aktivnost: Priprema i usvajanje lokalnih akcionih planova za zabranu diskriminacije lica s invaliditetom koji sadrže oblast pristupačnosti, sa indikatorom da do 2027, 10 opština donese ovaj lokalni akcioni plan. Akcioni plan je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore u oktobru mjesecu.

8. Izvještaj o indikatorima fiskalne decentralizacije u jugoistočnoj Evropi - NALAS

Zajednica opština je učestvovala u izradi Izvještaja o indikatorima fiskalne decentralizacije u Jugoistočnoj Evropi koji priprema NALAS - Mreža asocijacija lokalnih samouprava Jugoistočne Evrope. Izvještaj sadrži sublimirano stanje lokalnih javnih finansija u Jugoistočnoj Evropi, uključujući i Crnu Goru. U Izvještaju su prepoznati naponi Zajednice na jačanju stanja u finansijama crnogorskih opština. Izvještaj je pokazao da opštine u Crnoj Gori imaju visoko učešće sopstvenih u ukupnim prihodima (uglavnom zbog manje decentralizacije nadležnosti u odnosu na zemlje regiona), te da su po indikatorima vezanim za porez na nepokretnosti lideri u regionu (gotovo 20% sopstvenih prihoda opština se ostvaruje po osnovu poreza na nepokretnosti, dok je učešće ovog poreza u BDP (gotovo 1,4%) blizu prosjeka država članica EU – 1,6%).

9. Izjašnjenje na Nacrt Nacionalnog plana Crne Gore za prilagođavanje na klimatske promjene 2025 – 2035 sa Akcionim planom 2025 – 2027

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je početkom 2025. god. dostavilo navedeni nacrt Zajednici na izjašnjenje. Zajednica je, nakon obavljenih konsultacija sa svojim članicama, dala pozitivno mišljenje. Usvojen je na sjednici Vlade Crne Gore 10. jula 2025. god.

10. Izjašnjenje na Tehnički izvještaj za pripremu ažuriranog Nacionalnog utvrđenog doprinosa Crne Gore za 2030. i 2035. godinu

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je početkom 2025. god. dostavilo navedeni izvještaj Zajednici na izjašnjenje. Nacionalno utvrđenim doprinosom Crna Gora se obavezala da do 2030. godine smanji emisiju gasova sa efektom staklene bašte za 55%, a do 2035. god. za 60% čime se pozicionirala u prvih 16 zemalja u svijetu koja je usvojila ovaj dokument. Zajednica je, nakon obavljenih konsultacija sa svojim članicama, na izvještaj dala pozitivno mišljenje a Vlada CG ga je usvojila u martu 2025. god.

11. Praćenje izrade Nacrta Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana

Ministarstvo energetike je povodom ovog Nacrta organizovalo javnu raspravu u julu 2025. god. Na poziv Zajednice u konsultacije su se uključili Glavni grad i Opština Tivat. U izjašnjenju Zajednice od 8. avgusta 2025. god. predložene su nove mjere koje se odnose na električne autobuse, mjere urbane mobilnosti, mapiranja vodotoka, klizišta, rizičnih područja kao i navedu opštine koje su kao potpisnice Inicijative EU Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju i opštine usvojile lokalne planove za klimu i energiju i tako ispunile uslove za povlačenje bespovratnih sredstava iz EU fondova u ovoj oblasti. Sve sugestije Zajednice su usvojene. Plan je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore 10. decembra 2025. god.

12. Učešće u izradi Nacionalnog plana za zaštitu i spašavanje od ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja

Zajednica opština imenovala predstavnika u radnoj grupi Ministarstva unutrašnjih poslova za pripremu navedenog plana i obavila konsultacije sa opštinama. Plan u najvećem dijelu sadrži obaveze propisane Zakonom o zaštiti i spašavanju. Uvojen je na sjednici Vlade Crne Gore 18. decembra 2025. god.

III MEĐUNARODNA SARADNJA I EU INTEGRACIJE

III-1 Jačanje kapaciteta lokalnih samouprava za EU integracije i korišćenje EU fondova

1. Učešće Zajednice u radnim grupama za pregovore sa EU i programiranje IPA sredstava

Predstavnici Zajednice učestvuju u 14 radnih grupa za pregovore sa Evropskom unijom za: Poglavlje 5 – Javne nabavke, Poglavlje 8 – Konkurencija, Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, Poglavlje 13 – Ribarstvo, Poglavlje 14 – Saobraćajna politika, Poglavlje 15 - Energetika, Poglavlje 16 – Porezi, Poglavlje 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, Poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, Poglavlje 23 – Pravosudje i temeljna prava, Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene, Poglavlje 28 – Zaštita potrošača.

Pored toga, predstavnici Zajednice učestvuju u radnim grupama Vlade Crne Gore - Kancelarije za EU integracije za programiranje IPA III i to: Radnoj grupi za IPA III za oblast Zelena agenda i održivo povezivanje i Radnoj grupi za IPA III Prozor 2 – Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, dobrosusjedski odnosi i strateško komuniciranje.

Radne grupe u oblasti međunarodne saradnje gdje su članovi predstavnici Zajednice: IPARD odbor za nadgledanje - Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, NALAS, Odbori Ministarstva evropskih poslova za nadgledanje teritorijalnih programa saradnje (7 odbora, za programe saradnje: Južni Jadran, HR-BiH-CG, CG-AL, CG-KS, SR-CG, BiH-CG, URBACT), Operativno tijelo Ministarstva evropskih poslova za praćenje Strategije komuniciranja procesa pristupnja Crne Gore EU.

2. Informisanje opština o pozivima za donatorske projekte

U 2025. god. Zajednica je informisala opštine o **ukupno 15 poziva** u ukupnoj vrijednosti od oko **182.000.000,00 EUR-a**. Riječ je o programima: CERV (30.000.000,00 EUR-a), Kreativna Evropa (60.000.000,00 EUR-a), ADRION (21.870.000,00 EUR-a), Interreg Hrvatska–Bosna i Hercegovina–Crna Gora (29.930.000,00 EUR-a), prekograničnim programima Crna Gora–Albanija (7.400.000,00 EUR-a) i Srbija–Crna Gora (5.400.000,00 EUR-a), kao i Programu Dunavskog regiona (2.300.000,00 EUR-a).

Dodatne mogućnosti finansiranja obezbijedene su kroz pozive čiji finansijski iznosi nijesu unaprijed definisani po državama ili projektima (Horizon Europe, LIFE, MedCities, WiFi za Zapadni Balkan, Fond za inovacije CG, bilateralni donatorski pozivi), što dodatno proširuje potencijalni obim sredstava dostupnih opštinama.

Zajednica je, na osnovu Sporazuma o saradnji potpisanog sa Eko fondom 2023. god, redovno informisala sve opštine o javnim pozivima i konkursima koje raspisuje Eko fond. U tom smislu, opštine informisane o Javnom konkursu za uklanjanje otpada odbačenog u životnu sredinu (divljih deponija), kao i o javnim konkursima za projektovanje, uređenje i održavanje zelenih površina. Takođe, informacije su dostavljane i o drugim relevantnim pozivima Eko fonda koji se odnose na unapređenje energetske efikasnosti, korišćenje obnovljivih izvora energije, sanaciju degradiranih površina i sprovođenje ekoloških projekata od značaja za lokalne samouprave.

3. Podrška opštinama u pripremi projektnih aplikacija

Tokom izvještajnog perioda Zajednica je pružala različite vrste stručne, ekspertske i savjetodavne podrške opštinama u procesu pripreme projektnih aplikacija koji se finansiraju iz EU i drugih fondova i to:

- Organizovana je četvorodnevna osnovna obuka na zahtjev Opštine Tivat, u periodu od 10. do 13. juna 2025. god, sa ciljem jačanja osnovnih znanja i vještina za pripreme projektnih prijedloga, kao priprema za formiranje službe koja će se baviti EU projektima.

- Realizovane su tri dvodnevne trening klinike u Podgorici, namijenjene opštinama koje su imale razvijene projektne ideje i planirale prijavu na pozive za prekogranične programe Crna Gora–Albanija (klinika 7–8. oktobar), Bosna i Hercegovina–Crna Gora (klinika 22-23. oktobar) i Srbija – Crna Gora (klinika 22-23. decembar). Trening klinike bile su usmjerene na praktičan rad za prvu fazu prijave, tj razradu projektnih aktivnosti, budžeta i usklađivanje sa pravilima programa. Kroz ove aktivnosti pružena je neposredna podrška opštinama **Andrijevića, Bar, Danilovgrad, Kolasin, Nikšić, Pljevlja, Petnjica, Plav** i za pripremu ukupno **13 aplikacija**.

- U oktobru 2025. god. angažovan je spoljni ekspert koji je pružao konsultantske usluge i stručnu pomoć opštinama i Sekretarijatu Zajednice u oblastima turizma, životne sredine i ostalih oblasti za koju opštine iskažu interesovanje. Podrška obuhvata projekte iz oblasti zaštite i unapređenja vazduha, zemljišta i voda, očuvanja biodiverziteta, digitalizacije i sl.

Ekspert je pružio direktnu stručnu podršku **Opštini Rožaje** i to: konsultacije i revizija projektnog zadatka za sanaciju privremenog skladišta otpada „Deponija Mostina“, priprema projektnog zadatka za izgradnju transfer stanice sa reciklažnim dvorištem, projektnog zadatka za automatizovani sistem evidencije radnog vremena zaposlenih u opštini, projektnog zadatka za projekat e-mobilnosti („ECO bus“) i tri kompletne aplikacije projekte digitalizacije naplate lokalnih prihoda, zakazivanja vjenčanja i izdavanja izvoda, odn. e-usluge za koje je pronađen i potencijalni donator - Fond za inovacije Crne Gore. Takođe je po zahtjevu **Opštine Plav** izradio projektni zadatak za e-pisarnicu a za **Opštinu Gusinje** predlog projekata za nabavku komunalnih vozila i upravljanje otpadom. Osim toga, razradio je pet ideja za projekte u okviru EU programa Path4Med (Horizon Europe) iz oblasti upravljanja otpadom, monitoringa pesticida i zaštite pojedinih biljnih i životinjskih vrsta a za potrebe **svih opština** koji

se mogu razraditi po njihovom iskazanom interesovanju ali i po drugim pozivima za apliciranje. Ekspert je takođe uspostavio saradnju sa opštinama **Berane, Bijelo Polje, Ulcinj i Pljevlja**.

Pored navedenog, ekspert je, po zahtjevu Sekretarijata Zajednice, uradio kompletnu projektnu prijavu za Projekat digitalnih virtuelnih tura u korist **svih opština** kod Fonda za inovacije Crne Gore čiji je nosilac Zajednica, zatim projektni zadatak za e-pisarnicu za potrebe Sekretarijata Zajednice, kao i projektni zadatak i kompletnu tendersku dokumentaciju i za izradu Studije izvodljivosti povezivanja zdravstvenog, sa drugim oblicima turizma, organskom poljoprivrednom proizvodnjom, zaštitom životne sredine i zdravim stilovima života u svim crnogorskim opštinama za potrebe raspisivanja tendera.

Zajednica je, u decembru 2025. god, pružila podršku opštinama **Petnjica i Berane** u procesu prijave za Evropsku nagradu Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope (Europe Prize), koja predstavlja najviše priznanje koje Savjet Evrope dodjeljuje evropskim gradovima i opštinama za izuzetnu posvećenost promovisanju evropskog jedinstva, solidarnosti i međunarodne saradnje. Nagrada se dodjeljuje kroz četiri uzastopna nivoa priznanja – Evropska diploma, Zastava časti, Plaketa časti i Evropska nagrada. Dobitniku Evropske nagrade se, pored priznanja, dodjeljuje i novčana nagrada od **20.000,00 EUR-a**, namijenjena organizovanju posjeta mladih evropskim institucijama u Strazburu.

Zajednica je posredovala i u pronalaženju partnera za projekte prekogranične saradnje po zahtjevima opština.

4. Apliciranje kroz TAIEX

Zajednica je u decembru 2025. god. podnijela prijavu Evropskoj komisiji za TAIEX podršku opštinama za organizaciju stručne radionice za primjenu EU standarda u oblasti alternativne brige i lokalnih sistema zaštite djece i mladih, sa posebnim fokusom na ulogu jedinica lokalne samouprave u razvoju hraniteljstva, deinstitucionalizaciji i unapređenju podrške mladima koji napuštaju sistem brige. Sve troškove radionice u slučaju odobravanja pokriva donator, a procijenjena vrijednost projekta je **oko 25.000,00 EUR-a**. Cilj prijave je jačanje znanja i kapaciteta opština za planiranje, finansiranje i razvoj usluga zasnovanih na zajednici, u skladu sa EU standardima i obavezama koje proizilaze iz pregovaračkih poglavlja 19 i 23. Na kraju 2025. god. prijava je bila u proceduri razmatranja kod Evropske komisije.

5. Pružanje podrške Mreži opštinskih projekt menadžera

Zajednica je u 2025. godini pružala stručnu podršku Mreži opštinskih projekt menadžera, kao mehanizmu za upravljanje EU i drugim donatorskim projektima, razmjenu iskustava i unapređenje međuopštinske saradnje organizovanjem dva sastanka, jedan dvodnevni uživo i jedan online. Na dvodnevnom sastanku, koji je organizovan u okviru projekta "Opštine za EU", učestvovalo je 24 projekt menadžera iz **18 opština**, u cilju predstavljanja aktuelnih i najavljenih poziva za finansiranje, izmjena EU pravila, uključujući i PRAG procedure i pripreme Akcionog plan rada Mreže, a unaprijeđeni su i mehanizmi komunikacije putem Viber grupe.

6. Pružanje podrške Mreži spoljnih eksperata

Zajednica je u 2025. god. pružala podršku i Mreži spoljnih eksperata za EU i druge fondove koju je osnovala 2024. god. po stalno otvorenom javnom pozivu a u cilju dodatnog vida pomoći opštinama. Mrežu čini 11 nezavisnih eksperata iz Crne Gore. Tokom 2025. god. eksperti ove Mreže prosljedili su svim opštinama informacije o četiri poziva za finansiranje projekata posredstvom Zajednice. Dodatno, Zajednica je u maju 2025. god. organizovala tematski sastanak sa članovima Mreže na kojem su razmatrane mogućnosti unapređenja njihove podrške a održavani su i sastanci sa pojedinim članovima kako bi se dodatno koordinisala njihova pomoć i prilagodila potrebama opština.

7. Priprema Priručnika za implementaciju EU projekata

Zajednica je u decembru 2025. god. pripremila Priručnik za implementaciju EU projekata koji sadrži konkretna uputstva vezana za ugovorne obaveze, pravila prihvatljivosti troškova, finansijsko upravljanje, izvještavanje i sl. a koji će, nakon štampanja, biti distribuiran opštinama početkom 2026. god. i objavljen na web sajtu Zajednice.

8. Podrška opštinama u implementaciji projekta Ministarstva evropskih poslova „Podrška komuniciranju EU integracija”

Pružana je tehnička podrška jedinicama lokalne samouprave u implementaciji projekta Ministarstva evropskih poslova „Podrška komuniciranju EU integracija“, koji se sprovodi u cilju unapređenja informisanja građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Podrška je obuhvatila učešće u radu Operativnog tijela za sprovođenje Strategije za komuniciranje procesa

pristupanja EU za period 2023–2026, kontinuiranu koordinaciju sa opštinskim kontakt osobama za EU integracije, kao i prikupljanje i obradu podataka od jedinica lokalne samouprave. Na osnovu dostavljenih informacija izrađen je Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2025. god, kojim su obuhvaćene aktivnosti realizovane na lokalnom nivou.

III-2 Planirani projekti iz EU i drugih fondova

1. Implementacija projekta “Opštine za EU”

Projekat počeo je sa realizacijom u oktobru 2024. god, finansira se od strane Delegacije EU u Crnoj Gori, a korisnici su sve JLS u Crnoj Gori. Partneri Delegacije EU u sprovođenju su Zajednica i Ministarstvo javne uprave. Ukupna vrijednost projekta je **1.000.000,00 EUR-a**. Tokom 2025. god. izrađeni su dokumenti: Vodič o ulozi opština u procesu evropskih integracija i Priručnik o dostupnim EU fondovima za lokalne samouprave i distribuirani opštinama. Uspostavljeno je i pet tematskih mreža: Javna uprava i lokalna samouprava, Ekologija, održivi razvoj i razvoj sjevera, Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda, Socijalno staranje, briga o porodici i demografija i Saobraćaj. Svaku od tematskih mreža čine po jedan predstavnik iz svih JLS i predstavnici nadležnih ministarstava: Ministarstva javne uprave, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije i Ministarstva saobraćaja. Organizovana je konferencija o uticaju EU integracija na zaštitu životne sredine; ažurirana baza podataka o projektima opština finansiranim iz EU i drugih fondova u periodu 2021–2025. god; organizovan sastanak Upravnog odbora Zajednice, predstavnika Delegacije EU u Crnoj Gori i ministra Maraša Dukaja u februaru 2025. god. u Podgorici vezano za obavezu opština da uspostave organizacione jedinice za EU integracije koja je propisana Predlogom Zakona o lokalnoj samoupravi; u istom cilju pripremljen je i dostavljen svim JLS Vodič za uspostavljanje opštinskih službi za EU integracije, što je stvorilo pretpostavke da 4 opštine uspostave Službu za EU integracije u 2025. god.

2. Implementacija projekta „Regionalna mreža za razvoj kapaciteta u oblasti vodosnabdijevanja i tretmana otpadnih voda“ - RCDN+

Zajednica sprovodi ovaj projekat u partnerstvu sa Udruženjem vodovoda Crne Gore počev od 1. aprila 2024. god. sa ciljem jačanja svoje uloge u razvoju lokalnih kapaciteta i zastupanja u oblasti vodosnabdijevanja i komunalnih otpadnih voda. Ukupna vrijednost projekta je **97.615,00 EUR-a**.

Donator je Njemačka razvojna agencija (GIZ), uz implementacionu podršku Mreže asocijacija lokalnih vlasti jugo-istočne Evrope (NALAS). U 2025. god. u okviru projekta sprovedene su sledeće aktivnosti: redizajnirana je internet stranica Zajednice, održan je sastanak Platforme za dijalog zainteresovanih strana u oblasti vodnih usluga, promovisane su Smjernice za saradnju jedinica lokalnih samouprava i vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti koje je Zajednica sačinila 2024. god, organizovana radionica sa fokus grupom za izradu Nacrta strateškog plana Zajednice, sprovedena obuka trenera (Trening za trenere – TOT), dva modula obuke o upravljanju komunalnim otpadnim vodama i organizovana ceremonija Zajednice za dodjelu nagrada opštinama za Najbolje prakse na teme Učešće građana u vršenju lokalnih poslova i Saradnja opština i pružalaca vodnih usluga.

3. Implementacija projekta „Promovisanje regionalne razmjene o implementaciji planova održive urbane mobilnosti u zemljama Zapadnog Balkana”

Projekat se sprovodi od 2021. god, a okončan u martu 2025. god. Uz podršku Njemačke razvojne agencije GIZ. Ukupna vrijednost projekta je **57.000,00 EUR-a**, a donator je Njemačka razvojna agencija GIZ. Cilj projekta je jačanje kapaciteta opština za sprovođenje mjera održive urbane mobilnosti. U 2025. godini Zajednica je organizovala okrugli sto na temu održive urbane mobilnosti u Crnoj Gori; u okviru web stranice Zajednice uspostavila podsajt „Urbana mobilnost“ u skladu sa preporukama GIZ-a, na kojem su objavljeni dokumenti iz ove oblasti; predstavnici Glavnog grada **Podgorica i opština: Tivat, Berane i Bar** učestvovali su i na regionalnim konferencijama i samitima u Zagrebu i Madridu, posvećenim održivoj urbanoj mobilnosti a pružena je i pružena je i podrška za obilježavanje Evropske nedjelje mobilnosti u **Glavnom gradu i opštinama Tivat i Bar**. U okviru prve faze projekta odabrane opštine: **Kolašin, Rožaje** dobile su podršku za izradu prvih lokalnih planova održive urbane mobilnosti a **Bar, Pljevlja, Rožaje i Kolašin** podršku za implementaciju pilot projekata u vrijednosti **od 49.000,00 EUR-a**- instalacije parkinga za bicikle, pristupnih rampi za lica sa invaliditetom, izgradnju pješačko-biciklističkog mosta i javnog dječjeg igrališta, kao i mapiranje i uređenje pješačko-biciklističkih staza.

4. Implementacija projekta EU4 Energetska tranzicija – Sporazum gradonačelnika na Zapadnom Balkanu i Turskoj

Projekat se sprovodio se od 2021. god. uz podršku Njemačke razvojne agencije GIZ, i u maju 2025. god. je okončan. U okviru projekta urađena su četiri strateška dokumenta – Akcioni planovi za održivu energiju i klimu (SECAP) za **Glavni grad, Kolašin, Pljevlja i Tivat**. Realizovan je i pilot projekat rekonstrukcije krova Centra za kulturu u **Opštini Berane**, ukupne vrijednosti **97.000,00 EUR-a**, organizovane obuke za jačanje kapaciteta opština, studijske posjete i učešće na regionalnim i međunarodnim konferencijama. U februaru 2025. god. Zajednica je u saradnji sa GIZ-om organizovala obuku na temu „Upravljanje na više nivoa“, za predstavnike **Glavnog grada i opština: Pljevlja, Berane, Kolašin, Tivat i Bar**, dok je u maju 2025. god. u Briselu održana završna konferencija na kojoj su predstavljeni rezultati projekta.

5. Implementacija projekta “Jačanje digitalne transformacije javne administracije u jadransko – jonskoj oblasti” – PADRION

Projekat finansira Evropska unija, sprovodi u okviru Interreg IPA ADRION Programa, vodeći partner je Organizacija LEPIDA iz Italije, a pored Zajednice partneri na projektu su i Razvojna agencija Ličko-senjske županije - LIRA (Hrvatska), Regionalna razvojna agencija JUG (Srbija), Opština Elbasan (Albanija), Asocijacija za razvoj Zapadna Atina i Opština Egaleo (Grčka), Opština Piacenza (Italija) i Centar za razvoj Skopskog planskog regiona (Sjeverna Makedonija). Cilj projekta je jačanje digitalne transformacije javnih uprava kroz razvoj digitalnih vještina, zajedničko kreiranje inovativnih digitalnih rješenja i unapređenje transnacionalne saradnje, kako bi javne usluge postale dostupnije, efikasnije i inkluzivnije za građane i privredu. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.223.832,90 EUR-a, a budžet Zajednice **78.859,40 EUR-a**.

Predstavnici Zajednice su u 2025. god. učestvovali na sastancima projektnog tima i Operativnog odbora projekta, pripremljen je zajednički dokument sa pregledom stanja i dostupnih strateških dokumenata u oblasti digitalizacije, potpisan je Memorandum o saradnji projektnih partnera i započet rad na razvoju digitalnog pilot rješenja za unapređenje dostupnosti usluga i sadržaja na lokalnom nivou, u saradnji sa partnerima iz Grčke.

6. Implementacija projekta „Regionalna saradnja za bolju socijalnu inkluziju na lokalnom nivou“- SORI III

Zajednica se uključila u Radnu grupu za podršku realizaciji projekta 2023. god, a koji obuhvata udruženja – asocijacije lokalnih samouprava koje su članice NALAS-a sa Zapadnog Balkana. Cilj projekta je da podrži implementaciju inicijativa za socijalno uključivanje širom regiona uz veću saradnju u rešavanju socijalnih prava i izazova migracije kao i lobiranje za navedene teme. Zajednica je kroz rad u Radnoj grupi pripremila Mapu puta za lobiranje na temu uspostavljanja održivog finansiranja dnevnih centara za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju a koja je doprinijela da se u Nacrtu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti uvede integrativni pristup u pružanju usluga tako da svaki resor pokriva troškove iz svoje nadležnosti. Tokom 2025. god. pripremljen je Pregled stanja u oblasti socijalne inkluzije i migracija sa inicijativama zemalja regiona koji je usvojen na Generalnoj skupštini NALAS-a u aprilu mjesecu, a kojim se pozivaju nacionalne i lokalne vlasti da pitanja socijalne inkluzije stave među prioritetima u svom djelovanju.

7. Implementacija projekta “Zajednica prakse o deliberativnoj demokratiji”

Projekat je implementiran od strane NALAS-a i Savjeta Evrope u periodu od januara do novembra 2025. god, sa ciljem jačanja kapaciteta lokalnih samouprava za primjenu mehanizama deliberativne demokratije i uključivanje građana u procese odlučivanja. Zajednica je u projekat bila uključena kao korisnik i koordinator za Crnu Goru, a kao pilot opštine u projekat su direktno bile uključene opštine **Bar, Tivat i Šavnik**. Održane su 4 radionice i konferencije sa predstavnicima Savjeta Evrope i NALAS-a u Tirani i u Skoplju, na kojima su prezentovani primjeri dobre prakse iz oblasti deliberativne demokratije. Sprovedene su i obuke na temu skupština građana i uključivanja građana u odlučivanje u opštinama **Tivat, Bar i Šavnik, Danilovgrad i u Glavnom gradu**. Nakon uspješno okončanog projekta, u novembru 2025. god. u Strazburu je održana završna konferencija na kojoj su predstavljeni rezultati projekta a kojoj su prisustvovali predstavnici pilot opština. Cjelokupan trošak projekta i svih obuka i sastanaka je bio pokriven od strane NALAS-a kao partnera.

8. Učešće u aktivnostima projekta “Podrška prelasku na održive WASH usluge (usluge vode, sanitacije i higijene) u Crnoj Gori”

Projekat sprovodi UNICEF u saradnji sa Stokholmskim međunarodnim institutom za vodu uz učešće Zajednice kao zainteresovane strane. Cilj projekta je da ojača bazu podataka potrebnih za identifikaciju i određivanje prioriteta za unapređenje pružanja usluga vodosnabdijevanja, sanitacije i higijene, uključujući sve programe i intervencije namijenjene djeci u kontekstu evoluirajućih ekoloških, ekonomskih i društvenih pritisama.

U 2025. god. održani su konsultativni sastanci i radionice sa zainteresovanim stranama, uključujući Zajednicu opština Crne Gore, na kojima su analizirani zakonski okvir i praksa u oblasti vodnih usluga. Na osnovu prikupljenih podataka izrađen je izvještaj o stanju WASH sektora, u kojem su identifikovane ključne aktivnosti Zajednice, uključujući podršku saradnji opština sa komunalnim preduzećima, organizaciju dijaloga, edukacije, kao i zalaganje za očuvanje javnog karaktera vodovodnih sistema. Održana je i četvorodnevna radionica, tokom koje je pripremljena osnova za Nacionalni plan razvoja otpornijih usluga u oblasti vode, sanitarija i higijene, kao strateški dokument za unapređenje sektora.

9. Učešće u implementaciji projekta „Podrška komuniciranju EU integracija”

Zajednica je tokom 2025. god. učestvovala u navedenom projektu koji sprovodi Ministarstvo evropskih poslova u cilju informisanja građana o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Participirala je u radu Operativnog tijela za sprovođenje Strategije za komuniciranje procesa pristupanja EU za period 2023–2026, koordinirala kontakt osobe iz opština za EU integracije, kao i prikupljala i obrađivala podatke iz opština. Na osnovu toga ministarstvo je sačinilo Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2025. god, kojim su obuhvaćene lokalne aktivnosti.

III-3 Neplanirani projekti iz EU i drugih fondova

1. Apliciranje za projekat “EU za sve” (EU4All)

Zajednica je, kao priručni partner, učestvovala u pripremi projektnog predloga “EU za sve” (EU4All) sa NALAS-om kao vodećim partnerom. Projekat finansira Delegacija EU u Crnoj Gori i trajeće 40 mjeseci. Ugovor o grantu je potpisan u decembru 2025. god,

a implementacija počinje od januara 2026. god. Cilj projekta je dodjela grantova za razvoj lokalne infrastrukture **za sve opštine**, unaprijeđenje poslovanja i jačanje kapaciteta opština. Vrijednost projekta je **2.000.000,00 EUR-a**.

2. Učešće u pripremi projekta “WATERVILL”

ZOCG je učestvovala u pripremi projektnog predloga za Poziv Euro MED (Program namijenjen zemljama Mediteranskog sliva) – projekat WATERVILL, u kojem je **Opština Žabljak** vodeći partner. Cilj projekta je unapređenje vodosnabdijevanja u ruralnim i planinskim područjima kroz razvoj i testiranje inovativnih rješenja za upravljanje vodnim resursima, smanjenje gubitaka u mreži i poboljšanje kvaliteta vode. Projekat je odobren za finansiranje, ukupna vrijednost je 3.600.000,00 EUR-a, od čega za Opštinu Žabljak **367.822,44 EUR-a**.

3. Aplikiranje za projekat “SE-COMM - Zajedno za pametne energetske zajednice, jačanje kapaciteta za održivu budućnost”

Zajednica je pripremila i predala navedeni projekat kao jedan od partnera u okviru II poziva Interreg IPA Hrvatska – BiH – Crna Gora. Ostali partneri su Savez opština i gradova Republike Srpske, Savez opština i gradova Federacije BiH i Razvojna agencija grada Makarske. Projektna ideja zasniva se na pokretanju novih i osnaživanju postojećih energetskih zajednica sa ciljem jačanja kapaciteta opština u oblasti održive i pametne energije. **Opština Ulcinj** predviđena je kao pilot opština u Crnoj Gori. Ukupna vrijednost projekta iznosi 781.954,00 EUR-a, od čega je budžet Zajednice **189.756,00 EUR-a**. Do kraja izvještajnog perioda nije donijeta odluka o odobrenju projekta.

4. Aplikiranje za projekat “SAFEPLAN - Jačanje lokalnih zajednica za upravljanje rizicima i borbu protiv klimatskih promjena”

Zajednica je pripremila i predala koncept navedenog projekta kao vodeći partner u okviru I poziva IPA prekograničnog programa Crna Gora – Albanija. Korisnice projekta će kroz različite aktivnosti biti sve opštine u prekograničnom području (Andrijevića, Bar, Berane, Budva, Cetinje, Danilovgrad, Gusinje, Kolašin, Petnjica, Plav, Podgorica, Rožaje, Tuzi, Ulcinj, Zeta), pri čemu će putem javnog poziva biti odabrane **3 pilot opštine** za konkretne aktivnosti izrade lokalnih planova zaštite i spašavanja

i nabavku opreme. Projektni partneri pored Zajednice su Nacionalna asocijacija opština Albanije i Opština Kurbin iz Albanije. Ukupna vrijednost projekta iznosi **372.000.00 EUR-a**, a cilj je jačanje kapaciteta opština u upravljanju rizicima i implementaciji mjera za ublažavanje klimatskih promjena. Do kraja izvještajnog perioda nije donijeta odluka o odobrenju projekta.

5. Aplikiranje za projekat “URBAN GREEN - Unaprjeđenje klimatske otpornosti u urbanim područjima kroz zelenu infrastrukturu”

Zajednica je tokom 2025. god. pripremila i predala koncept projekta „URBAN GREEN“ u okviru II poziva IPA prekograničnog programa Bosna i Hercegovina – Crna Gora, sa ciljem unapređenja klimatske otpornosti urbanih sredina kroz razvoj zelene infrastrukture i jačanja saradnje opština u oblasti održivog urbanog razvoja. Zajednica je vodeći partner a projektni tim čine partneri - Savez opština i gradova Republike Srpske, Savez općina i gradova Federacije BiH, kao i Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske. Ukupna vrijednost projekta iznosi **370.000.00 EUR-a**. Kroz projekat će putem javnog poziva biti odabrane **3 pilot opštine** u Crnoj Gori, u kojima će se izrađivati lokalni planovi i sprovesti pilot projekti zelene infrastrukture, dok će rezultati projekta biti dostupni svim opštinama kao model za dalju primjenu. Do kraja izvještajnog perioda nije donijeta odluka o odobrenju projekta.

6. Aplikiranje za projekat “Digitalna promocija lokalnih potencijala i kapaciteta kroz sistem interaktivnih virtuelnih tura”

Zajednica je krajem 2025. god. aplicirala sa navedenim projektom po Javnom pozivu **Fonda za inovacije CG**. Korisnice su **sve crnogorske opštine**, a projekat ima za cilj stvaranje jedinstvene digitalne platforme sa interaktivnim virtuelnim turama koja objedinjuje ključne resurse lokalnih zajednica, olakšava pristup informacijama turistima, građanima i investitorima, te doprinosi povećanju posjeta, investicija i konkurentnosti Crne Gore. Projekat je ocjenjen sa 4,33 i kao relevantan i prihvatljiv stekao uslove za II fazu Programa, tj. dostavljanje projektne prijave sa inovativnim rješenjem koju će evaluirati ekspertska komisija Fonda i utvrditi rang-listu. Projekti se finansiraju u iznosu **do 200.000,00 EUR-a**, u okviru ukupnog budžeta od 2.000.000,00 EUR-a. Početak II faze programa očekuje se u januaru 2026. godine, čime će se omogućiti dalji razvoj i implementacija inovativnih rješenja koja unapređuju digitalnu promociju lokalnih potencijala i kapaciteta Crne Gore.

7. Učešće u implementaciji projekta “Putevi partnerstva: Jačanje lokalne saradnje za oporavak Ukrajine i evropske integracije“

U okviru ovog projekta, koji sprovodi NALAS uz finansijsku podršku GIZ-a počev od decembra 2025. god, opštine iz država članica EU i zemalja kandidata pružaju podršku ukrajinskim opštinama u jačanju kapaciteta za pristupanje EU kroz razmjenu znanja i iskustava. opštine **Berane** i **Danilovgrad** učestvuju kao domaćini pružajući stručnu ekspertizu i primjere dobrih praksi ukrajinskim partnerima. Zajednica koordinira aktivnosti opština domaćina uključujući organizaciju sastanaka, obuka i razmjena sa ukrajinskim partnerima.

III-4 Planirana regionalna i međunarodna saradnja

1. Učešće na sjednicama Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope u Strazburu

Delegacija Zajednice u sastavu **dr Jelena Borovinić Bojović**, predsjednica Skupštine Glavnog grada i **Petar Smolović**, predsjednik Opštine Bijelo Polje učestvovali su na dvije sjednice Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope u Strazburu. U martu 2025. god. održana je 48. sjednica na kojoj je dr Jelena Borovinić Bojović učestvovala na panelu o nasilju nad ženama u politici i panelu o monitoringu lokalnih izbora. U oktobru 2025. god. održana je 49. sjednica povodom obilježavanja 40 godina Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Tokom zasijedanja članovi delegacije su učestvovali u debatama predstavljajući primjere dobre prakse iz Crne Gore na temu unapređenja transparentnosti lokalnih institucija, razvoja digitalnih platformi za uključivanje građana i inicijative „Podgorica – Evropska prijestonica mladih 2028“.

2. Učešće na sjednicama Zajedničkog savjetodavnog odbora između Komiteta regiona EU i Zajednice opština Crne Gore (ZSO) i Danu proširenja EU u Briselu

Tokom 2025. god. delegacija Zajednice u sastavu: **Radoš Žugić**, predsjednik Opštine Žabljak i predsjednik Upravnog odbora Zajednice, **Vida Ivanović**, predsjednica Skupštine Opštine Berane, **Petar Smolović**, predsjednik Opštine Bijelo Polje i **Samir**

Agović, predsjednik Opštine Petnjica, prisustvovala je sjednicama ZSO u Briselu, sa ciljem jačanja saradnje i uključivanja lokalnih vlasti u evropske integracione procese.

22. sjednica održana je 27. maja 2025. god. u Briselu na kojoj je usvojen Program rada ZSO za period 2025–2030, a na dvije tematske rasprave razmatran je proces evropskih integracija sa aspekta opština i stanje ekološke politike u zemlji. Naglašen je značaj decentralizacije u sprovođenju evropskih standarda i integracija u EU i istaknuta potreba da se bespovratna sredstva usmjeravaju direktno lokalnim vlastima.

23. sjednica održana je 4. decembra 2025. god. na Žabljaku sa fokusom na procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji iz perspektive lokalnog nivoa i na Planu rasta EU za Zapadni Balkan. Pored delegacije Zajednice, sjednici su prisustvovali Maida Gorčević, ministarka evropskih poslova i Bernard Brunet, šef Sektora za saradnju u Delegaciji EU u Crnoj Gori koji su istakli važnost uključivanja opština u pregovarački proces i sprovođenje evropskih standarda. U tematskoj sesiji učestvovali su: dr Gordana Đurović, dr Bernd Christoph Ströhmm, dr Nenad Koprivica i Žana Jovanović, koji su predstavili mogućnosti lokalnih zajednica u okviru Plana rasta EU, uključujući planiranje održivih razvojnih inicijativa i korišćenje EU fondova. Sjednice su potvrda značaja uključivanja lokalnih vlasti u evropske procese, te su doprinos konkretnoj primjeni evropskih vrijednosti kroz projekte, digitalizaciju, infrastrukturu i zaštitu životne sredine.

Dan proširenja obilježen je 28. maja u Briselu i okupio je predstavnike lokalnih i regionalnih vlasti, evropskih institucija i ekspertske zajednice. U fokusu su bile teme decentralizacije i energetske tranzicije kao temelj uspješnog puta zemalja kandidatkinja ka članstvu u Evropskoj uniji. Sesija pod nazivom „Decentralizacija kao ključ uspjeha procesa proširenja“ otvorila je raspravu o institucionalnom i fiskalnom osnaživanju opština. Učesnici su istakli da lokalne vlasti sprovode najveći dio evropskih politika i zakonodavstva, što zahtijeva fiskalnu decentralizaciju, te su naglašene njihove ključne uloge u raspodjeli sredstava prema lokalnim prioritetima uz podršku centralnih vlasti. Druga sesija bila je posvećena energetskej tranziciji i lokalnim klimatskim akcijama, sa osvrtom na izazove i mogućnosti koje ova tranzicija donosi zemljama Zapadnog Balkana i Turske u kontekstu evropskih integracija.

3. Saradnja sa evropskim i regionalnim organizacijama

Zajednica je u oktobru 2025. god. učestvovala na sastanku generalnih sekretara i direktora **Savjeta evropskih opština i regiona (CEMR)**. Poseban fokus bio je na unapređenju položaja lokalnih vlasti unutar evropskih institucija i uključivanju gradova i

opština Zapadnog Balkana u evropske politike. U decembru 2025. god. Upravni odbor Zajednice imenovao je delegaciju Zajednice u CEMR za period 2026-2030, u sastavu: predsjednik Opštine Petnjica **Samir Agović**, predsjednica SO Berane **Vida Ivanović**, predsjednik Opštine Tivat **Željko Komnenović**, predsjednica SO Bijelo Polje **Selma Omerović**, predsjednik Opštine Plužine **Slobodan Delić** i predsjednik Opštine Kolašin **Petar Bakić**.

Zajednica je tokom 2025. god. održavala dobru saradnju sa predstavnicima **Delegacije EU u Crnoj Gori** radi razmjene informacija o prioritetima, dostupnim programima i instrumentima podrške, kao i mogućnostima uključivanja opština u EU inicijative i projekte. U okviru saradnje, predstavnici Zajednice učestvuju i u radu Upravnih odbora projekata „Opštine za EU“ i „EU4ME“.

Predstavnici Zajednice su u septembru 2025. god. posjetili **Stalnu konferenciju gradova i opština Republike Srbije** u cilju razmjene dobre prakse i jačanja kapaciteta asocijacija. Tokom sastanka predstavljeni su ključni servisi i inicijative Stalne konferencije uključujući mentorski rad, obuke i paket podrške lokalnim administracijama, kao i aktuelni EU projekti te dogovorene mogućnosti zajedničkog apliciranja za donatorske fondove u korist crnogorskih opština kao i razmjena metodologija, alata i materijala, sa ciljem unapređenja kompetencija službenika i efikasnije realizacije projekata u Crnoj Gori. Generalna Sekretarka Zajednice je na poziv Stalne konferencije prirustvovala 53. sjednici njihove Skupštine u decembru 2025. god.

U 2025. god. nastavljena je saradnja sa **NALAS-om** kroz učešće na sjednicama, obukama i radionicama. Akademija znanja NALAS-a je organizovala Radionicu “Upravljanje migracijama na lokalnom nivou” koju su pohađali predstavnici opština **Pljevlja i Rožaje**.

4. Bilateralni sastanci sa ambasadorima stranih država u Crnoj Gori

U februaru 2025. god. održan je sastanak sa **ambasadorom Rumunije** u Crnoj Gori, tokom kojeg je predstavljen rad Zajednice i razmotrene mogućnosti za unapređenje saradnje. Na sastanku je dogovorena studijska posjeta lokalnih funkcionera iz opština Rumuniji radi razmjene iskustava u oblasti energetske efikasnosti i povlačenja sredstava iz EU i drugih fondova koja je realizovana u I kvartalu iste godine.

Početak godine održan je i sastanak sa **šefom Misije OEBS-a** u Crnoj Gori, ambasadorom Janom Haukasom, na kojem su razmatrane aktivnosti Zajednice i potencijalne oblasti saradnje sa fokusom na brigu o djeci bez roditeljskog staranja.

Održan je sastanak i sa **ambasadorkom Slovenije** i dogovorena studijska posjeta Sloveniji za predsjednike opština u vezi sa zdravstvenim i ruralnim turizmom kao i sa **zamjenicom šefa misije Ambasade Narodne Republike Kine**, sa ciljem unapređenja saradnje između crnogorskih i kineskih lokalnih zajednica na planu energetske efikasnosti i kulture.

5. Studijske posjete predstavnika opština

Zajednica je u 2025. god. organizovala **tri međunarodne studijske posjete** i posredovala u učešću opština na međunarodnim događajima i to:

U februaru je organizovana četvorodnevna studijska posjeta Rumuniji, realizovana u saradnji sa Ambasadom Rumunije u Crnoj Gori, Asocijacijom rumunskih opština i partnerskim institucijama. Tokom posjete, lokalni funkcioneri iz opština **Tivat, Danilovgrad, Berane, Pljevlja, Plava, Gusinja, Herceg Novog i Glavnog grada** upoznali su se sa primjerima dobre prakse u oblasti povlačenja sredstava iz EU fondova, lokalnog razvoja i pametnih gradova, ostvareni su susreti sa predstavnicima lokalnih vlasti u više rumunskih gradova, a delegacija je učestvovala i na tematskoj konferenciji posvećenoj razmjeni iskustava između rumunskih i crnogorskih lokalnih samouprava. U okviru posjete potpisan je Sporazum o saradnji između Zajednice opština Crne Gore i Asocijacije rumunskih opština.

U junu je **predsjednica SO Kotor** učestvovala na Generalnoj skupštini Lige žena rumunskih opština u Konstanci-Rumunija, čime je dodatno ojačana saradnja u oblasti rodne ravnopravnosti i učešća žena u lokalnom odlučivanju.

U oktobru su, posredstvom Zajednice, **predsjednice SO Berane i SO Kotor** učestvovala na Forumu žena predsjednica opština i predsjednica skupština opština Jugoistočne Evrope u Istanbulu koji je organizovan u okviru regionalne saradnje NALAS-a. Na Forumu su razmjenjena iskustava o ulozi žena u lokalnoj politici i ojačani regionalni kontakti.

III-5 Neplanirana regionalna i međunarodna saradnja

1. Post-monitoring misija Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope u Crnoj Gori

U decembru 2025. god. Zajednicu je posjetila delegacija post-monitoring misije Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Savjeta Evrope povodom sprovođenja Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i kontrole primjene preporuka iz izvještaja Kongresa koji je usvojio Savjet Evrope u martu 2024. god. Delegaciju su činili Cecilia Friderics, Sören Schumacher, Svitlana Pereverten i Brid Quinna a Zajednicu su predstavljali: **Radoš Žugić**, predsjednik Upravnog odbora Zajednice i predsjednik Opštine Žabljak, **dr Jelena Borovinić Bojović**, predsjednica Skupštine Zajednice i predsjednica Skupštine Glavnog grada, **Stevan Katić**, predsjednik Opštine Herceg Novi, **Vida Ivanović**, potpredsjednica Skupštine Zajednice i predsjednica Skupštine Opštine Berane, **Petar Smolović**, predsjednik Opštine Bijelo Polje, **Samir Agović**, predsjednik Opštine Petnjica i Mišela Manojlović, generalna sekretarka Zajednice. Sastanku su prisustvovali Nina Blažić, v.d. generalne direktorice Direktorata za lokalnu samoupravu u Ministarstvu javne uprave, Snežana Mugoša, generalna direktorica Direktorata za sistem finansiranja lokalne samouprave i politiku zarada u Ministarstvu finansija, kao i poslanik Vladislav Bojović, predsjednik Odbora za politički sistem i upravu Skupštine Crne Gore. Na sastanku je ukazano na spremnost Crne Gore da postupi po preporukama Savjeta Evrope iz 2024. god, budući da je napravljen pomak u decentralizaciji u vidu vraćanja opštinama nadležnosti za planiranje prostora i građenje a ojačao je i konsultativni proces u donošenju propisa od interesa za opštine kako u praksi, tako i u normativnim rješenjima Predloga zakona o lokalnoj samoupravi. Posebna pažnja posvećena je finansijskoj održivosti opština, slobodi uređivanja njihove unutrašnje organizacione strukture, zapošljavanju deficitarnih kadrova, reformi izbornog procesa i poboljšanju lokalnih usluga u skladu sa evropskim standardima. Preporučeno je formiranje radnog tijela Vlade sastavljenog od predstavnika lokalnih i centralnih vlasti koje će pružiti podršku konsultativnom procesu u pripremi javnih politika od interesa za opštine.

Krajem decembra 2025. god. Zajednica je dostavila Kongresu odgovor na upitnik koji je prethodno usaglasila sa predstavnicima Zajednice prisustvima na sastanku. Očekuje se nastavak procesa kroz izradu mape puta Savjeta Evrope koja će definisati naredne korake u jačanju decentralizacije, posebno fiskalne, partnerstva centralnih i lokalnih vlasti i autonomije opština.

2. Sastanak sa članom Evropskog Parlamenta Marjanom Šarecom

Zajednicu je 30. januara 2025. god. posjetio član Evropskog parlamenta **Marjan Šarec**. Sastanku su prisustvovali predsjednik Opštine Žabljak i predsjednik Upravnog odbora Zajednice **Radoš Žugić**, gradonačelnik Glavnog grada **prof. dr Saša Mujović**, predsjednik Opštine Tivat **Željko Komnenović** i predsjednik Opštine Bar **Dušan Raičević**. Šarec se upoznao sa potrebom veće fiskalne decentralizacije i reforme izbornog zakonodavstva u Crnoj Gori kao i efikasnijih mehanizama prevazilaženja institucionalnih blokada pojedinih opština. Najavio je da će se informacije sa sastanka koristiti u pripremi izvještaja o napretku Crne Gore.

3. Aktivnosti u okviru predsjedavanja Crne Gore Komitetom ministara Savjeta Evrope (novembar 2026 - maj 2027)

Tokom 2025. god. Vlada Crne Gore formirala je Radnu grupu za praćenje predsjedavanja Crne Gore Komitetom ministara Savjeta Evrope u periodu novembar 2026 - maj 2027. god. radi pripremnih aktivnosti i podrške predsjedavanju. Zajednica učestvuje u Radnoj grupi, ali i Podgrupi za kulturni program predsjedavanja u okviru koje su razmatrana pitanja vizuelnog identiteta Crne Gore, komunikacionog plana i sadržaja programa. Učešće opština u ovom procesu predstavlja priliku za njihovu međunarodnu vidljivost, unapređenje saradnje sa institucijama Savjeta Evrope i drugim evropskim partnerima, kao i za promociju lokalnih politika i inicijativa u oblastima demokratije, ljudskih prava i dobrog upravljanja na lokalnom nivou.

4. Saradnja sa Ministarstvom dijaspore

U cilju podsticaja dijaspore za veća ulaganja u opštine, Zajednica je 12. februara 2025. god. potpisala Sporazum o saradnji sa Ministarstvom dijaspore kojim je dogovorena intenzivnija promocija njihovih razvojnih mogućnosti. U realizaciji Sporazuma u julu 2025. god. izdata je **brošura „Investicioni potencijali Crne Gore“** koja je distribuirana svim opštinama i objavljena na internet stranici Zajednice i ministarstva, čime je obezbijedena dostupnost potencijalnim investitorima.

5. Učešće na konferenciji “SINERGY – Sinergija između lokalnih samouprava u regionalnoj saradnji”

Fond za Zapadni Balkan organizovao je međunarodnu konferenciju u Tirani od 5. do 7. marta 2025. god. na kojoj su učesvovali predstavnici Zajednice. Konferencija je okupila lokalne lidere i međunarodne partnere iz Zapadnog Balkana a njen cilj bio je unaprijeđenje regionalne saradnje, razmjena iskustava i snaženje opština u procesu EU integracija i održivog razvoja. Generalna sekretarka Zajednice izlagala je na panelu „Inovativne strategije finansiranja za održiv rast gradova Zapadnog Balkana“ ukazujući na potencijale javno-privatnih partnerstava, EU i drugih fondova, jačanje kapaciteta za pripremu i realizaciju projektnih ideja i zakonsko regulisanje fonda za predfinansiranje donatorskih projekata i finansiranje tehničke dokumentacije u državnom budžetu kako bi se osigurala finansijska održivost i odgovorilo zahtjevima urbanog razvoja.

6. Potpisivanje Sporazuma o saradnji sa Zajednicom opština Rumunije

U okviru studijske posjete Rumuniji koja je organizovana na inicijativu Ambasade Rumunije u Crnoj Gori, Zajednica opština i Asocijacija rumunskih opština (ACOR) su 1. marta 2025. god, u Bukureštu, potpisale su Sporazum o saradnji, čime je uspostavljen okvir za intenziviranje institucionalne i partnerske saradnje između lokalnih samouprava dvije zemlje. Sporazum predviđa razmjenu iskustava i dobrih praksi, unapređenje administrativnih i upravljačkih kapaciteta opština, kao i zajedničko učešće u projektima regionalnog i lokalnog razvoja, naročito u kontekstu korišćenja fondova Evropske unije. Ova saradnja predstavlja značajan doprinos jačanju međunarodne saradnje lokalnih samouprava i pruža dodatnu podršku procesu evropskih integracija Crne Gore kroz povezivanje sa partnerima iz države članice EU.

7. Saradnja sa Asocijacijom zajednica opština Mongolije

Kroz projekat „Friendship“ (Prijateljstvo) finansiran od strane EU u kojem Zajednica učestvovala kao partner u okviru mreže NALAS, uspostavljena je saradnja sa novoformljenom Asocijacijom zajednica opština Mongolije. U okviru projekta Zajednica je u maju 2025. god. uputila predstavnika turističke organizacije Danilovgrad i nacionalne stručnjake iz oblasti zdravstva i rada sa djecom sa autizmom i sporta za koje su lokalne vlasti Mongolije iskazale interesovanje, u posjetu Mongoliji radi prenosa dobrih praksi i znanja iz oblasti. Prilikom posjete potpisan je i Sporazum o saradnji Zajednice i Asocijacije zajednica opština Mongolije. Ova aktivnost doprinijela je jačanju stručnih kapaciteta partnerskih institucija, unapređenju međunarodnog umrežavanja i afirmaciji uloge Zajednice u međunarodnoj saradnji lokalnih samouprava.

8. Saradnja sa Ministarstvom za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske

Zajednicu su 11. septembra 2025. god. posjetili pomoćnica ministra za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske **Radmila Dragišić** i stručni savjetnik za fondove i programe pomoći Evropske unije **Bogdan Vicanović**. Tokom sastanka razmijenjena su iskustva i stavovi u oblastima decentralizacije, fiskalne samostalnosti lokalnih samouprava i pristupa fondovima i programima Evropske unije, pri čemu je posebno iskazan interes gostiju za iskustvo Zajednice u ovim oblastima, uključujući naše aktivnosti u jačanju kapaciteta opština i implementaciji projekata iz EU fondova. Poseban fokus razgovora bio je na primjeni dobrih praksi u jačanju lokalnog nivoa odlučivanja, unapređenju učešća građana u procesima donošenja odluka, kao i na mogućnostima pripreme i realizacije zajedničkih projekata prekogranične saradnje. Razmatrani su i modeli pružanja ekspertske podrške jedinicama lokalne samouprave u cilju jačanja njihovih administrativnih i projektnih kapaciteta. Na sastanku je dogovoreno dalje jačanje saradnje između ZOCC i ministarstva, kroz razmjenu informacija, stručnu podršku i razvoj zajedničkih inicijativa, usmjerenih ka efikasnijem korišćenju EU fondova i jačanju uloge lokalnih samouprava u procesu evropskih integracija. Kao rezultat sastanka, ZOCC je zajedno sa Ministarstvom za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske napisala i predala projekat URBAN GREEN.

IV PLANIRANI OPŠTI AKTI, PROGRAMI, PLANOVI I IZVJEŠTAJI SEKRETARIJATA ZAJEDNICE

1. Predlog statuta Zajednice

Upravni odbor Zajednice je 2024. god. utvrdio Predlog novog Statuta Zajednice koji je pripremla radna grupa imenovana iz reda članova Upravnog odbora Zajednice. Kako je početkom 2024. god. Ministarstvo javne uprave počelo izradu novog Zakona o lokalnoj samoupravi sa kojim će se usklađivati svi podzakonski akti, uključujući i Statut Zajednice, izradi novog Predloga pristupiće se nakon donošenja zakona koji je u završnoj fazi pripreme.

2. Predlog strateškog plana Zajednice opština 2025-2029

Kako je prethodni Strateški plan Zajednice istekao 31. decembra 2024. god, formirana je radna grupa za pripremu Nacrta novog u kojoj su, pored predstavnika Zajednice, učestvovali su i predstavnici opština **Bar, Mojkovac, Plužine, Zeta i Nikšić**. Nacrt je početkom aprila razmatrala fokus-grupa sastavljena od predstavnika opština sjevernog, centralnog i južnog regiona (glavni

administratori) a dostavljen je i svim opštinama na izjašnjenje. Usvojio ga je Upravni odbor Zajednice 8. maja 2025. god, a zatim i Skupština Zajednice 8. maja 2025. god.

Strateški plan ima za cilj da, kroz ostvarivanje funkcija Zajednice, unaprijedi položaj i ulogu opština u sistemu javnih politika, posebno kroz institucionalno partnerstvo sa centralnim organima vlasti u pripremi zakona, drugih propisa i državnih strategija. Dokument je usmjeren na smanjenje stepena centralizacije, jačanje administrativnih i stručnih kapaciteta opština, naročito u oblasti pripreme i implementacije projekata finansiranih iz fondova Evropske unije i drugih međunarodnih izvora, unapređenje finansijske održivosti i fiskalne autonomije opština, obezbjeđivanje ravnomjernog regionalnog razvoja, stvaranje uslova za jačanje nadležnosti u oblasti prostornog planiranja, podsticanje međuopštinske i međunarodne saradnje, unapređenje digitalizacije lokalnih usluga, jačanje integriteta i transparentnosti, kao i pružanje kontinuirane stručne i logističke podrške jedinicama lokalne samouprave.

Strateškim planom analizirano je stanje u deset oblasti i to: saradnja sa centralnim organima vlasti u pripremi zakona, drugih propisa i državnih strategija; stepen centralizacije sistema vlasti, finansiranje jedinica lokalne samouprave, pristup donatorskim i međunarodnim fondovima, ravnomjeran regionalni razvoj, međuopštinska saradnja, međunarodna saradnja, digitalizacija lokalne uprave, ljudski resursi u opštinama i kapaciteti ZOCC i način ostvarivanja funkcija.

Na osnovu analize definisani su sljedeći strateški ciljevi: lokalna samouprava koja se pita, odnosno reformisana lokalna samouprava, decentralizovana i funkcionalna lokalna samouprava, sposobna da efikasno ostvaruje svoje nadležnosti, opštine sa održivim finansijama i punom fiskalnom autonomijom, opštine sa pripremljenim infrastrukturnim projektima i razvijenim kapacitetima za povlačenje donatorskih i EU sredstava, ravnomjeran razvoj opština zasnovan na punom korišćenju lokalnih potencijala, unaprijeđena međuopštinska saradnja u cilju povećanja efikasnosti i kvaliteta usluga, opštine koje aktivno koriste benefite međunarodne saradnje Zajednice, digitalizovane opštine i unaprijeđene elektronske usluge građanima i privredi, stručni, profesionalni, efikasni i motivisani kadrovi u jedinicama lokalne samouprave, Zajednica kao transparentan, kredibilan i efikasan zastupnik interesa opština.

3. Predlog pravilnika o načinu zastupanja predstavnika Zajednice opština Crne Gore u radnim grupama koje obrazuju centralni organi vlasti

Upravni odbor Zajednice je U I kvartalu 2025. god. usvojio navedeni Predlog kojim je regulisan način zastupanja Zajednice u radnim grupama koje obrazuju centralni organi vlasti radi pripreme zakona, strateških i drugih akata od interesa za opštine od

strane predstavnika Zajednice (zaposlenih u Zajednici ili opštini ili članovi stalnih radnih tijela Zajednice koji vladaju materijom). Pravilnikom je bliže uređen način obezbjeđenja stavova opština po pojedinim pitanjima, način davanja instrukcija predstavniku od strane Zajednice i način izvještavanja.

4. Izvještaj o radu Zajednice za 2025. godinu

Izvještaj prati Program rada Zajednice za 2025. god. i sastoji se iz kvartalnih izvještaja koji se podnose generalnoj sekretarki. Sadrži planirane i neplanirane aktivnosti koje je Zajednica imala tokom godine. Pripremljen je za prvu sjednicu Upravnog odbora i Skupštine Zajednice koja će biti održana u 2026. god.

5. Finansijski izvještaj Zajednice za 2025. god. sa izvještajem Nadzornog odbora

Izvještaj se priprema po isteku kalendarske godine sa podacima o realizaciji Finansijskog plana Zajednice za 2025. god.

6. Program rada Zajednice za 2026. god.

Programom rada za 2026. god. previđeno je ukupno 110 aktivnosti, od čega u oblasti normativnih poslova 49 aktivnosti; studijsko-analitičkih poslova 4; u dijelu međunarodne saradnje 35; opštih akata, izvještaja i planova 6, dok je operativnih aktivnosti predviđeno 16. Pored tema koje su sadržane u njemu, Zajednica će pratiti Program rada Vlade i Skupštine CG i prilagođavati svoje aktivnosti aktuelnim temama. Program rada Zajednice za 2026. godinu Upravni odbor je usvojio na 53. sjednici, održanoj 04. decembra 2025. god.

7. Finansijski plan Zajednice za 2026. god.

Upravni odbor Zajednice je na sjednici od 04. decembra 2025. god. donio Finansijski plan Zajednice za 2026. god. u iznosu od **2.053.820,00 EUR-a**.

8. Plan javnih nabavki Zajednice za 2026. god.

Plan javnih nabavki za 2026. godinu usvojen na sjednici Upravnog odbora u decembru mjesecu 2025. godine, ukupne vrijednosti 48.057,00 EUR-a bez PDV-a, odnosno **58.148,97 EUR-a** sa uračunatim PDV-om.

9. Program obuka Zajednice sa Kalendarom obuka

Generalna sekretarka Zajednice je u maju 2025. god. donijela Program obuka za 2025. god. namijenjen lokalnim službenicima i namještenicima, glavnim administratorima, odbornicima skupštine opštine i zaposlenim u javnim službama čiji je osnivač opština koji žele da steknu nova ili unaprijede postojeća znanja i vještine za kvalitetnije vršenje svojih poslova. Programom je predviđeno 14 tematskih oblasti i to: 1. Utvrđivanje i naplata javnih prihoda 2. Upravni postupak 3. Postupak inspeksijskog nadzora 4. Komunalni nadzor 5. Normativa 6. Službeničko namještenički odnosi 7. Javne nabavke 8. Vršenje odborničke funkcije 9. Privredna društva i ustanove čiji je osnivač opština 10. Donatorska sredstva i međunarodna saradnja 11. Odnosi sa javnošću 12. Administrativni poslovi 13. Digitalni alati i platforme i 14. Trening trenera. U okviru navedenih oblasti, predviđene su 32 teme.

Pored toga, Zajednica opština je u maju 2025. god. utvrdila i Kalendar obuka za 2025. god. kojim je predviđena organizacija 45 obuka na 29 različitih tema. Kalendarom su obuhvaćene teme koje Zajednica organizuje po Programu obuka, zatim *ad hoc* obuke, kao i obuke koje Zajednica organizuje u okviru projekata „Opštine za EU“ i „Regionalna mreža za razvoj kapaciteta (RCDN+) za usluge vodosnabdijevanja i otpadnih voda“.

10. Izmjene Pravilnika o uslovima, načinu i postupku izbora predavača, trenera i drugih realizatora obuka i Pravilnika o visini naknade za predavače, trenere i druge realizatore obuka

Novi Pravilnik o obukama donijet je na sjednici Upravnog odbora od 8. maja 2025. god. Njime je uređen način sprovođenja obuka Zajednice za potrebe lokalnih službenika i namještenika, odbornika u skupštini opštine ili zaposlenih u javnim službama čiji je osnivač opština, uslovi, način i postupak izbora realizatora obuke, način ocjenjivanja, visina naknade i troškovi obuka.

IV NEPLANIRANI OPŠTI AKTI, PROGRAMI, PLANOVI I IZVJEŠTAJI SEKRETARIJATA ZAJEDNICE

1. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Sekretarijata Zajednice

Navedeni Pravilnik usvojen je na 53 sjednici Upravnog odbora (04. decembar 2025.god). Izmjene i dopune odnosile su se na sistematizovano jedno novo radno mjesto, kurir-vozač.

2. Pravilnik o korišćenju katering usluge u Zajednici opština Crne Gore

Krajem decembra generalna sekretarka donijela je navedeni Pravilnik kojim je regulisana namjena, uslovi i postupak obezbjeđenja katering usluge u Zajednici.

3. Program podrške djeci i mladima bez roditeljskog staranja u toku boravka u ustanovi i nakon njenog napuštanja

U I kvartalu 2025. god. nezavisni eksperti, angažovani uz podršku UNICEF-a u Crnoj Gori, sačinili su Analizu pravnog okvira za djecu i mlade bez roditeljskog stranja u Crnoj Gori sa predlogom mjera i Programa mentorstva za pripremu za samostalan život sa ciljem stvaranja prilagođenog pravnog i institucionalnog okvira na lokalnom i centralnom nivou. Dokument sadrži ratifikovane međunarodne dokumente, zakone i podzakonske propise, uključujući i lokalne, sa predlogom izmjena i dopuna, kao i operativne mjere koje omogućavaju: potpunu zaštitu djece i mladih bez roditeljskog staranja; psihološku i emocionalnu podršku od trenutka smještaja u ustanovu i nakon njenog napuštanja - sve do potpunog osamostaljivanja ili i dalje dok je potrebna (pomoć u savladavanju školskog gradiva za vrijeme boravka u ustanovi, praćenje postignuća, otkrivanje talenata i usmjeravanje na odgovarajuće kurseve i druge oblike razvoja vještina, uvođenje treninga i radionica za lični razvoj, samopouzdanje i emocionalnu inteligenciju, kulturu stanovanja, finansijsku pismenost, komunikacijske vještine i svakodnevnne životne izazove koje bi pomogle djeci i mladima da razviju snalažljivost, otpornost i samostalnost. Analiza uključuje planiranje budućnosti mladih, odnosno procjenu ličnosti i profesionalnu orijentaciju prije završetka srednje škole, identifikaciju planova mladih u vezi

sa zapošljavanjem ili daljim obrazovanjem, organizaciju institucija koje će pomoći u njihovoj realizaciji, garantovanje sredstava za školarinu i druge troškove vezane za studije; smještaj i materijalnu podršku nakon napuštanja ustanove kao i povećanje mjesečnih socijalnih davanja, obezbjeđenje mentorstva koje uključuje pravne i druge savjete i podršku (za pribavljanje dokumenata, ostvarivanje socijalnih i drugih prava, pomoć u socijalizaciji i integraciji u lokalnu zajednicu.

V PLANIRANE OPERATIVNE AKTIVNOSTI

1. Iniciranje zaključivanja novog Sporazuma o saradnji između Vlade Crne Gore i Zajednice opština

Zajednica je u 2025. god. inovirala inicijativu Vladi CG i dostavila tekst navedenog sporazuma kojim se reguliše način sprovođenja zakonske obaveze uključivanja predstavnika opština u radne grupe za pripremu propisa i planova od značaja za opštine. Vlada po ovoj inicijativi nije dostavila povratnu informaciju i do njegovog zaključivanja nije došlo.

2. Okrugli sto o novim rješenjima u Predlogu zakona o lokalnoj samoupravi

Tokom 2025. god. Zajednica je, u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, organizovala više okruglih stolova i drugih formi konsultativnog procesa sa opštinama u vezi sa rješenjima iz Nacrta i Predloga ovog zakona koji je imao više verzija. Stavovi opština po tim pitanjima zastupljeni su u izjašnjenjima Zajednice koja su objavljena na njenoj internet stranici.

3. Finansiranje izrade tehničke dokumentacije za razvojne projekte opština

Javni poziv za raspodjelu sredstava za ovu namjenu Zajednica je raspisala 10. marta 2025. god. u skladu sa svojim Finansijskim planom za 2025. god. kojim je za ovu svrhu opredijeljeno **410.000,00 EUR-a**. Pravo na navedena sredstva imale su opštine koje su korisnice Egalizacionog fonda: **Andrijevića, Bar, Zeta, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Danilovgrad, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Tuzi, Ulcinj i Šavnik.**

Maksimalni iznos odobrenih sredstava po jednoj opštini je 21.478,95 EUR-a. Po ovom osnovu opštinama je isplaćeno **222.378,11 EUR-a** i to:

Andrijevića - 14.015,45 EUR-a

Berane - 21.478,95 EUR-a
Bijelo Polje - 21.404,90 EUR-a
Danilovgrad - 21.478,95 EUR-a
Gusinje - 21.478,95 EUR-a
Mojkovac - 21.000,00 EUR-a
Petnjica - 2.926,00 EUR-a
Plav - 21.478,95 EUR-a
Plužine - 21.478,95 EUR-a
Pljevlja - 9.667,90 EUR-a
Tuzi - 10.385,43 EUR-a
Zeta - 14.979,80 EUR-a
Šavnik - 20.603,88 EUR-a

Preostala neiskorišćena sredstva po javnim pozivima iz 2023, 2024. i 2025. god. koja opštinama stoje na raspolaganju po dostavljanju potrebne dokumentacije iznose ukupno **317.133,14 EUR-a**, i to:

Andrijevića - 18.146,87 EUR-a
Bar - 21.479,62 EUR-a
Berane - 3.973,77 EUR-a
Bijelo Polje - 220,43 EUR-a
Gusinje - 79,00 EUR-a
Kolašin - 42.415,62 EUR-a
Kotor - 95,50 EUR-a
Mojkovac - 478,95 EUR-a
Nikšić - 22.909,94 EUR-a
Petnjica - 38.426,62 EUR-a
Plav - 861,00 EUR-a
Plužine - 16.666,67 EUR-a
Pljevlja - 12.233,47 EUR-a

Podgorica - 17.500,00 EUR-a
Rožaje - 30.927,77 EUR-a
Tuzi - 20.278,19 EUR-a
Ulcinj - 21.478,95 EUR-a
Cetinje - 20.000,00 EUR-a
Zeta - 6.499,15 EUR-a
Žabljak - 21.478,95 EUR-a
Šavnik - 982,67 EUR-a

4. Sprovođenje obuka

Zajednica je tokom 2025. god. organizovala ukupno 49 obuka po regionima na 36 tema na kojima je učestvovalo ukupno 848 polaznika i to: po Programu obuka Zajednice 23 obuke sa 353 učesnika, ad hoc 9 obuka sa 215 učesnika i u realizaciji projekata koje sprovodi Zajednica 17 obuka sa 280 polaznika. Od toga je 8 obuka sa 106 učesnika organizovano za povlačenje sredstava iz EU i drugih fondova.

a) *Obuke po Programu obuka Zajednice*

1. „Porez na promet nepokretnosti“, 2 obuke za opštine primorskog i sjevernog regiona, 30 učesnika
2. „Praktična primjena ZUP-a kroz praksu Upravnog suda sa osvrtom na standarde Evropskog suda za ljudska prava“, 3 regionalne obuke, 54 učesnika;
3. „Odnosi sa javnošću“, 2 obuke za sve opštine, 17 učesnika
4. Obuka za rad u Google drive i alatima za administraciju, 2 obuke za sve opštine, 23 učesnika
5. „Priprema EU projekata (osnovni nivo)“, 1 obuka organizovana na zahtjev opštine Tivat, 12 učesnika
6. “Ovlašćenja, odgovornosti i način vršenja odborničke funkcije”, 2 obuke organizovane za odbornike SO Tivat i SO Nikšić, 18 učesnika
7. “Izrada i održavanje internet stranica”, 1 obuka za sve opštine, 12 učesnika
8. “Osnovni principi ocjene ustavnosti i zakonitosti lokalnih propisa”, 3 regionalne obuke, 36 učesnika
9. “Sprečavanje sukoba interesa lokalnih javnih funkcionera”, 1 obuka za sve opštine, 15 učesnika

10. "Postupak legalizacije bespravno izgrađenih objekata", 3 regionalne obuke, 85 učesnika
11. "Zaštita od diskriminacije lica sa invaliditetom i promocija jednakosti", 1 obuka za sve opštine, 15 učesnika
12. "Pravno – tehnička pravila za izradu propisa", 2 obuke za središnji i primorski region (za sjeverni region planirana za 2026. godinu), 36 učesnika

b) *Ad hoc obuke*

1. "Sudska praksa Upravnog suda u vezi sa troškovima postupka", 1 obuka za sve opštine, 53 učesnika
2. "Mentorska podrška mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja JU „Dječiji dom Mladost“ Bijela", 1 obuka u Podgorici, 7 učesnika
3. "Psihološka podrška mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja JU „Dječiji dom Mladost“ Bijela", 1 obuka u Podgorici, 11 učesnika
4. "Priprema opština za obilježavanje Evropske nedjelje mobilnosti 2025", 1 obuka, 11 učesnika
5. "Strateško planiranje u kulturi", 1 obuka za sve opštine, 21 učesnik
6. "Primjena zakona o izgradnji objekata i korišćenje elektronskog potpisa u postupku izdavanja dozvola", 3 regionalne obuke, 82 učesnika
7. "Procedura pristupa ličnim podacima iz javnih registara za potrebe oporezivanja", 1 obuka za sve opštine, 30 učesnika

c) *Obuke u okviru projekta „Opštine za EU“*

1. "Upravljanje projektnim ciklusom", 1 trening za sve opštine, 20 učesnika
2. "Upravljanje projektnim ciklusom" - 1 petodnevni trening za opštinu Herceg Novi, 20 učesnika
3. "Upravljanje projektnim ciklusom" - 1 petodnevni trening za Glavni grad Podgorica i opštinu Zeta, 20 učesnika
4. "Trening za PR, komunikacije, upravljanje kriznim situacijama i organizaciju događaja", 1 obuka za sve opštine, 21 učesnik
5. Radionica o URBACT programu, 1 radionica, 10 učesnika
6. Dvodnevni sastanak Mreže opštinskih projekt menadžera za jačanje kapaciteta, 23 člana Mreže
7. "Organizacija događaja – primjer: Proslava Dana Evrope", 1 obuka, 20 učesnika
8. "Finansijski menadžment projekata podržanih iz fondova EU", 1 obuka, 21 učesnik
9. "Obuka za pripremu projektnih prijedloga za program Horizon", 1 obuka za sve opštine, 9 učesnika

10. "Trening klinika: priprema projektnog zadatka za konkurs prekogranične saradnje CG-ALB", 4 učesnika iz opština Danilovgrad, Bar, Kolašin, Gusinje
11. "Trening klinika: priprema projektnog zadatka za konkurs prekogranične saradnje CG-BiH", 16 učesnika iz opština Nikšić, Petnjica, Plav i Pljevlja
12. "Uloga i obaveze opština u procesu pristupanja EU", 1 obuka, 18 učesnika
13. "Javne nabavke prema pravilima Praktičnog vodiča za procedure sklapanja ugovora za spoljne aktivnosti Evropske unije – PRAG", 1 obuka, 22 učesnika
14. "Trening klinika: priprema projektnog zadatka za konkurs prekogranične saradnje SRB-CG", 5 učesnika iz opština Rožaje, Plav, Pljevlja i Petnjica

d) Obuke u okviru projekta „Regionalna mreža za razvoj kapaciteta (RCDN+) za usluge vodosnabdijevanja i otpadnih voda“

1. Uvod u sisteme otpadnih voda za donosiocce odluka na lokalnom nivou, Modul 1- Integrisano upravljanje otpadnim vodama, 1 obuka, 12 učesnika iz Prijestonice Cetinje i opština Zeta, Tuzi, Danilovgrad, Bar
2. "Trening trenera – ToT", 1 obuka, 19 učesnika
3. "Uvod u sisteme otpadnih voda za donosiocce odluka na lokalnom nivou, Modul 2 – Razvoj kapitalnih infrastrukturnih investicija", 1 obuka, 20 učesnika iz Glavnog grada Podgorica, Prijestonice Cetinje i opština Bar, Budva, Andrijevića, Nikšić, Pljevlja, Mojkovac, Plav i Rožaje.

5. Sprovođenje Plana javnih nabavki za 2025. godinu

Planom javnih nabavki za 2025. god. predviđena su 3 postupka javne nabavke: odžavanje LARIS softvera za administriranje lokalnih javnih prihoda, izrada Studije izvodljivosti povezivanja zdravstvenog, eko, ruralnog turizma, organske poljoprivredne proizvodnje i zdravih stilova života i nabavka softvera za kancelarijsko poslovanje.

- Tender za odžavanje LARIS softvera raspisan je 30. jula 2025. god. a već u septembru je postupak poništen jer nije pristigla nijedna ispravna ponuda. Isti je ponovljen 02. oktobra 2025. god. i izabran najpovoljniji ponuđač " B-ONE" d.o.o. Podgorica. Ugovor o javnoj nabavci zaključen je 01. decembra 2025. god. na godinu dana u vrijednosti 39.998,97€, sa uračunatim PDV-om.

- Tender Izrada Studije izvodljivosti povezivanja zdravstvenog, eko, ruralnog turizma, organske poljoprivredne proizvodnje i zdravih stilova života raspisan je 13. oktobra a postupak poništen 02. decembra 2025. god. iz formalnih razloga. Isti je ponovljen 15. decembra 2025. god. sa rok podnošenje prijave 31. decembar 2025. god.
- Tender za nabavku softvera za evidenciju opštinske imovine i softvera evidencije upravnika stambenih zgrada raspisan je 21. novembra 2024. god. i donijeta odluka o izboru najpovoljnije ponude "Oykos development" doo Podgorica 6. februara 2025. god. na koju su ponuđači "Amplitudo" doo Podgorica i konzorcijum "B-ONE" doo Podgorica i "MapSoft" doo Beograd izjavili žalbe. Komisija za zaštitu prava u posupcima javnih nabavki je 28. marta 2025. god. usvojila žalbe i naložila Zajednici opština da otkloni nepravilnosti, a u obrazloženju navela da jedino konzorcijum "B-ONE" doo Podgorica i "MapSoft" doo Beograd ispunjavaju tenderske uslove. Postupajući po drugostepenom rješenju Zajednica je sa konzorcijumom zaključila ugovor 10. jula 2025. god, u vrijednosti 101.640,00 €, sa uračunatim PDV-om.

Povodom softvera za kancelarijsko poslovanje Zajednica je ušla u pregovore sa GIZ-om kako bi ga obezbjedila kao donaciju. Budući da ponuđeni softver nije odgovarao potrebama Zajednice, nabavka je predviđena Planom javnih nabavki za 2026. god.

U 2025. god. sprovedeno je i 12 postupaka jednostavnih nabavki slanjem zahtjeva na 3 adrese i na osnovu zapisnika o vrednovanju ponuda izvršene su nabavke zaključeni su ugovori ili isplaćeni računi za:

- avio karte - Ugovor sa ponuđačem „Gorbis“ DOO Herceg Novi od 10. aprila 2025. god. na procijenjenu vrijednost 20.000,00 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- Katalog propisa - Ugovor sa ponuđačem „Pravni ekspert“ DOO Podgorica od 27. januara 2025. god. u vrijednosti od 873,36 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- održavanje web sajta Zajednice - Ugovor ponuđačem "Info Bit" DOO Podgorica od 14. marta 2025. god. u vrijednosti 871,20 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- gorivo - Ugovor sa ponuđačem „Petrol Crna Gora“ DOO Podgorica od 14. maja 2025. god. u vrijednosti od 5.000,00 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- održavanje računara - Ugovor potpisan sa ponuđačem „G Tech“ DOO Podgorica od 15. aprila 2025. god. u vrijednosti od 2.904,00 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- kolektivno osiguranje zaposlenih - Ugovor sa ponuđačem „Uniqa neživotno osiguranje“ AD Podgorica od 04. aprila 2025. god. u vrijednosti od je 787,37 EUR-a;

- uslugu keteringa - Ugovor sa ponuđačem „Momentum“ DOO Podgorica od 16. maja 2025. god. u procijenjenoj vrijednosti od 6.500,00 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- uslugu štampanje publikacije Bratimljenje - r.n. “Štamparije 3M Makarije” DOO u vrijednosti od 1.406,60 EUR-a sa uračunatim PDV-om;
- uslugu organizacije donatorske večeri za djecu i mlade bez roditeljskog staranja- Brajović group“ DOO Danilovgrad, rn. od 01. aprila 2025. god;
- nabavku tableta - rn. “G-tech” DOO Podgorica u vrijednosti od 1.020,00 EUR-a;
- štampa brošure – Investicioni potencijali opština - rn. “Štamparije 3M Makarije” DOO u vrijednosti od 1.306,80 EUR-a;
- usluge održavanja i nadgledanja serverske i mrežne infrastrukture sistema LARIS - Ugovor sa ponuđačem Goranom Obradovićem u vrijednosti 4.200,00 EUR-a neto.

6. Sačinjavanje pregleda obaveza Zajednice za 2025. god. sadržanih u svim strateškim i planskim aktima od državnog značaja

Pregled je sačinjen krajem 2025. god. i sadrži dvije obaveze Zajednice iz Strategije borbe protiv korupcije.

7. Uspostavljanje novih strukovnih mreža lokalnih službenika

U decembru 2025. godine, u Plavu je održana Druga konferencija predsjednika skupština, na kojoj je i zvanično formirana Mreža predsjednika i sekretara skupština opština Crne Gore. Za članove Predsjedništva Mreže izabrani su predsjednica Skupštine Glavnog grada dr Jelena Borovinić Bojović, predsjednik SO Plav Alen Balić i predsjednik SO Tivat Miljan Marković.

8. Uspostavljanje modela saradnje opština, ustanova i NVO radi zajedničkog plana prevencije i borbe protiv vršnjačkog nasilja

U realizaciji preporuke Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, Zajednica je svim opštinama dostavila Lokalni plan za prevenciju nasilja nad djecom i mladima opštine Bar kao model za donošenje planova prevencije i Rješenje o sastavu tima u lokalnim zajednicama.

9. Dodjela nagrada opštinama za najbolju praksu u određenim oblastima

U aprilu 2025. god. Zajednica je objavila poziv za Najbolje prakse u opštinama za 2025. god. u oblastima učešća građana u donošenju odluka na lokalnom nivou i saradnje donosioca odluka u sektoru vodnih usluga. Za prvu oblast su se prijavile **Opština Tivat** sa temom “Reorganizacija mjesnih zajednica” i **Opština Šavnik** sa temom “Mobilna aplikacija za pravovremeno informisanje građana o svim pitanjima od značaja, sa posebnim fokusom na bezbjednost u kriznim situacijama”, dok su se za drugu oblast prijavile **Opština Budva** sa temom “Saradnja između lokalne uprave i preduzeća „Otpadne vode“ na sprečavanju ekscenih situacija prilikom povećanog priliva vode od atmosferskih padavina na postrojenju za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda” i **Opština Pljevlja** sa temom “Saradnja između lokalne uprave i preduzeća „Vodovod“ d.o.o. u cilju konsolidovanja poslovanja preduzeća, povećanja kvaliteta usluga i održavanja priuštivosti cijena”. Kako su prijavljene prakse na različit način pokazivale ispunjenost kriterijuma za nagrađivanje, tj. uspješnost, primjenjivost, održivost i transparentnost, odlučeno je da se sve nagrade. Dodjela nagrada je upriličena na Dan Zajednice 17. jula 2025. god.

10. Predstavljanje publikacije “Bratimljenje”

Publikacija je izrađena i predstavljena na sjednici Upravnog odbora ZOCCG 21. februara 2025. god, a zatim distribuirana svim opštinama a dostupna je i na internet stranici Zajednice opština.

11. Izdavanje biltena „Moja Zajednica“ za 2025. godinu

Rad na Biltenu započeo je u decembru 2025. god. i nakon završene pripreme za štampu objaviće se u I kvartalu 2026. god.

12. Organizovanje VI Konferencije o vodama

Konferencija je održana 22-24. oktobra 2025. god. Okupila je 104 učesnika iz Crne Gore, regiona i Evrope, dok je sajamski dio imao 10 izlagača. Na panelima je učestvovalo 24 govornika. U okviru šest tematskih cjelina obrađene su teme obaveza i mogućnosti opština u procesu evropskih integracija, aktuelnih projekata, perspektive UNICEF-a i Svjetske banke o stanju

sektora, saradnje ključnih aktera, primjera dobre prakse uspješne reforme iz Portugalije, uticaja klimatskih promjena i primjene vještačke inteligencije za potrebe smanjenja gubitaka vode na mreži.

13. Obilježavanje Dana Evrope

Po prvi put u 2025. god. sve opštine u Crnoj Gori obilježile su Dan Evrope prigodnim događajima. Zajednica je pružila logistiku a obezbjedila je dodatnu podršku u okviru projekta „Opštine za EU“. Ova koordinisana inicijativa omogućila je da sve lokalne zajednice promovišu evropske vrijednosti i aktivnosti na sinhronizovan način, jačajući vidljivost EU integracija na lokalnom nivou.

14. Obilježavanje Evropske nedelje mobilnosti

Zajednica je, kao i svake godine, od 16. do 22. septembra, pružila stručnu i tehničku podršku za organizaciju ovog događaja Glavnom gradu i opštinama Bar i Tivat. Na događaju su promovisane mjere održive urbane mobilnosti i dodjeljene prigodne nagrade građanima koji su učestvovali u aktivnostima.

15. Obilježavanje “Dana Zajednice”

Zajednica je 17. jula 2025. god. proslavila 53 godine postojanja uz prigodni kulturno-umjetnički program, svečanu atmosferu i dodjelu nagrada opštinama za najbolju praksu po javnom pozivu Zajednice. Tokom događaja zvaničama su se obratili: Mišela Manojlović, generalna sekretarka Zajednice, Radoš Žugić, predsjednik Upravnog odbora, dr Jelena Borovinić Bojović, predsjednica Skupštine Zajednice, ministar javne uprave, Marash Dukaj i ambasador Evropske unije u Crnoj Gori, Johan Satler, ističući značaj Zajednice u jačanju lokalne samouprave i evropskih integracija.

16. Ažuriranje Popisa nadležnosti i poslova lokalne samouprave

Popis nadležnosti i poslova lokalne samouprave, kao dokument u kojem se nalazi pregled svih propisa kojima se utvrđuju ovlašćenja i odgovornosti lokalne samouprave ažuriran je u februaru i avgustu 2025. god. i objavljen na web stranici Zajednice.

17. Stručna podrška lokalnim službenicima i zaposlenima u javnim službama u obavljanju redovnih radnih zadataka

Tokom 2025. god. Zajednica je svojim članicama dala tri pisana pravna mišljenja i obavila veliki broj usmenih konsultacija.

Va NEPLANIRANE OPERATIVNE AKTIVNOSTI

1. Iniciranje nabavke vatrogasnih vozila i opreme

U saradnji sa lokalnim službama zaštite i spasavanja, Zajednica je početkom novembra 2025. god. podnijela Vladi Crne Gore inicijativu da se u Budžetu Crne Gore za 2026. god. planiraju sredstva za nabavku vatrogasnih vozila i opreme za opštinske službe zaštite i spašavanja, sa posebnim fokusom na korisnice Egalizacionog fonda. Prema informacijama iz lokalnih službi zaštite i spasavanja, u velikom broju opština je posljednja nabavka vatrogasno-spasilačkih vozila izvršena 2010. godine, a postojeća vozila i oprema su tehnički zastarjeli i često neispravni. Prema procjenama cijena jednog vozila sa osnovnom opremom iznosi 300.000,00-350.000,00 EUR-a. Zahtjev Zajednice bio je da se u prvoj fazi izvrši nabavka jednog novog vozila za korisnice Egalizacionog fonda ali nije prihvaćen.

2. Podrška opštinama za pripremu granskih kolektivnih ugovora u komunalnoj oblasti i komunalnih ugovora kod poslodavca

Nakon što je Ustavni sud krajem 2024. god. po inicijativi Zajednice i u hitnom postupku utvrdio da Granski kolektivni ugovor za stambeno-komunalnu djelatnost nije u saglasnosti sa zakonom, stvorena je pravna praznina u kolektivnom ugovaranju kod komunalnih preduzeća. U februaru 2025. god. Zajednice je na zahtjev **Opštine Bijelo Polje i Glavnog grada** pružila stručnu i savjetodavnu podršku prilikom izrade navedenih ugovora. Dodatno, predstavnik Zajednice učestvovao je u radu Odbora Udruženja komunalne privrede Privredne komore radi razmatranja mogućnosti donošenja jedinstvenog granskog kolektivnog ugovora za ovu djelatnost. Model je pripremljen u martu 2025. god. i dostavljen opštinama.

3. Sprovođenje projekta za podršku djeci i mladima bez roditeljskog staranja

U 2025. god. Zajednica je započela sa realizacijom ovog projekta sa fokusom na mlade koji su u toj godini napustili JU Dječiji dom "Mladost" u Bijeloj. U skladu sa Analizom pravnog okvira za djecu i mlade bez roditeljskog staranja u Crnoj Gori sa predlogom mjera i Programom mentorstva za pripremu za samostalan život, realizovana je obuka za 13 psihologa koji su se prijavili po javnom pozivu Zajednice za učešće u programu kao i obuka za 7 studenata volontera sa Fakulteta primijenjene nauke Univerziteta Donja Gorica. U aprilu 2025. god. Zajednica je organizovala donatorsko veče za djecu i mlade bez roditeljskog staranja u Podgorici na kojoj je skupljeno oko **24.000,00 EUR-a**. Iz navedenih sredstava finansiraju se psiholozi koji pružaju psihološku i emocionalnu podršku. U tom smislu, zaključena su tri ugovora sa psihološkinjama u Herceg Novom, Bijelom Polju i Ulcinju za bivše štice Dima koje žive u ovim opštinama. Zahvaljujući programu psihološke podrške, jedna od štice Dima je prijavila nasilje i potencijalni slučaj trgovine ljudima, te dobila institucionalnu zaštitu. Takođe, jedna od štice Dima je uz podršku Zajednice, uspjela da se upiše, a potom i da dobije stipendiju za prvu godinu Filozofskog fakulteta na smjeru psihologija u vrijednosti od 300,00 EUR-a na mjesečnom nivou. U okviru projekta potpisan je i Sporazum o saradnji sa Crvenim krstom Crstom Gore u maju mjesecu u cilju obezbjeđenja mentorske podrške ovoj ciljnoj grupi.

4. Okrugli sto „Unapređenje održivog razvoja na lokalnom nivou“

Okrugli sto je organizovan, u partnerstvu Skupštine Glavnog grada, Zajednice opština i UNDP-a 10. aprila 2025. god. u zgradi Skupštine Glavnog grada.

Na okruglom stolu su predstavljene aktivnosti UNDP-a i primjeri dobre prakse opština u oblasti energetske efikasnosti (**Pljevlja i Zeta**) i upravljanja otpadom (**Podgorica i Mojkovac**).

5. Podrška unapređenju sistema sakupljanja staklene ambalaže

Na inicijativu Sekretarijata za komunalne poslove Glavnog grada i „Deponije“ d.o.o. Podgorica 15. aprila 2025. god. održan je sastanak sa predstavnicima resornih sekretarijata opština i komunalnih društava. Na sastanku je ukazano na zakonsku obavezu zatvaranja svih deponija do 2033. god, iz čega proizilazi obaveza povećanja stepena reciklaže komunalnog otpada. Deponija „Livade“ je uspjela da pronađe partnera za izvoz staklene ambalaže i obezbijedi prostor za njeno privremeno skladištenje do

izvoza. Kao društveno odgovorna kompanija, ponudila je saradnju sa ostalim opštinama i komunalnim društvima. Na sastanku su razmotreni uslovi i načini saradnje.

6. Podrška u primjeni novog Zakona o privrednim društvima

Zajednica je u saradnji sa Udruženjem komunalne privrede, nakon analize novog Zakona o privrednim društvima po pitanju organa upravljanja privrednim društvima iz oblasti komunalne djelatnosti, izradila model statuta i pružila podršku opštinama i komunalnim preduzećima za usklađivanje poslovanja za koje je propisan rok do 31. marta 2026. god. Ključna novina zakona odnosi se na direktora koji, po pravilu, upravlja privrednim društvom, uz mogućnost osnivača da umjesto direktora predvidi odbor direktora. Po pitanju skupštine jednočlanih privrednih društva zadržano je isto rješenje kao u prethodnom zakonu.

7. Prikupljanje podataka za Izvještaj o aktivnostima opština na realizaciji akcionog plana za sprovođenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije

Po zahtjevu Ministarstva finansija, u februaru 2025. god. prikupljeni i obrađeni podaci od opština te dostavljeni Ministarstvu.

VI RAD ORGANA UPRAVLJANJA I STALNIH RADNIH TIJELA ZAJEDNICE

U 2025. god. održano je ukupno pet sjednica Upravnog odbora i jedna sjednica Skupštine Zajednice.

Upravni odbor je razmatrao i odlučivao o ukupno 46 materijala (predloga odluka, programa rada, planova, opštih akata Zajednice, informacija, izvještaja i inicijativa i sl.) na predlog Sekretarijata Zajednice.

Skupština je razmatrala i odlučivala o Godišnjem izvještaju o radu Zajednice opština za 2024. god, razmatrala Izvještaj o o finansijskom poslovanju Zajednice opština za 2024. god. sa Izvještajem Nadzornog organa o kontroli materijalno-finansijskog poslovanja Zajednice za 2024. god, razmatrala i usvojila Strateški plan Zajednice opština za period 2025-2029 god, između ostalog, izabrani su na dvogodišnji mandat: predsjednica Skupštine Zajednice, dr Jelena Borović Bojović - predsjednica

Skupštine Glavnog grada, potpredsjednik Skupštine Zajednice Samir Agović- predsjednik opštine Petnjica i član Nadzornog odbora Petar Odžić - predsjednik Skupštine opštine Budva.

Stalna radna tijela održala su ukupno 5 (pet) sjednica i to:

- Odbor za razvoj lokalne samouprave - br. sjednica 3 (tri) na kojima je razmatrano 6 (šest) materijala;
- Odbor za komunalne djelatnosti i životnu sredinu - br. sjednica jedna (1) na kojima je razmatrano 4 (četiri) materijala;
- Odbor za finansiranje lokalne samouprave nije održao sjednicu;
- Odbor za društvene djelatnosti - br. sjednica 1 (jedna) na kojima je razmatrano 4 (četiri) materijala;
- Odbor za prostorno planiranje nije održao sjednicu;
- Odbor za evropske integracije i međunarodnu saradnju nije održao sjednicu.

Kadrovska komisija, održane 2 (dvije) sjednice, na kojima je razmatrano 6 (šest) materijala.

Članove stalnih radni tijela bira Upravni odbor od predstavnika opština vodeći računa o zastupljenosti opština iz svih regiona.

VII ODNOSI SA JAVNOŠĆU

PR službenik Zajednice je u 2025. god. realizovao aktivnosti u oblasti odnosa s javnošću, medijske promocije i digitalne komunikacije sa ciljem unapređenja transparentnosti i vidljivosti rada.

Ključni rezultati:

- Plasirano je **preko 150 saopštenja za javnost**, prenesenih **više od 1.320 puta** u štampanim, elektronskim i online medijima,
- Ostvareno je **više od 54 televizijska nastupa i 16 intervjua** u nacionalnim i lokalnim medijima.,
- Realizovano je **40 gostovanja i izjava za radio stanice**,

- Uspostavljene su stranice na društvenim mrežama Facebook i Instagram na kojima je objavljeno **preko 300 postova i više od 1.300 priča** (story-a), uz svakodnevno ažuriranje sadržaja,
- Na mreži X objavljeno je **708 objava**,
- Svi ključni događaji u organizaciji ili uz učešće Zajednice ispraćeni su od strane svih relevantnih medija.

Aktivnosti PR-a značajno su doprinijele jačanju javne prepoznatljivosti, unapređenju saradnje sa medijima i transparentnosti rada Zajednice.

GENERALNA SEKRETARKA

Mišela Manojlović